

Gerechtshof te Den Bosch  
Parketnummer: 20.011554.05  
(vordering art. 36e WvS)  
Terechtzitting d.d. 19 mei 2017 te  
10.30 uur

**pleitaantekeningen**

inzake:

Hüseyin Baybasin  
advocaat: mr A.G. van der Plas

---

Edelgrootachtbaar College,

**I. Inleidend**

**Redelijke termijn en niet-ontvankelijkheid Openbaar Ministerie**

Het is op dit moment 19 jaar en 50 dagen geleden dat aan cliënt de vordering en machtiging S.F.O. werd uitgereikt: 27 maart 1998. Het is ook 19 jaar geleden dat op al cliënts bezittingen en die van zijn familie beslag is gelegd op verzoek van het Nederlandse Openbaar Ministerie, met alle desastreuze gevolgen van dien.<sup>1</sup> Ook aan deze beslagen kon cliënt de redelijke verwachting ontnemen dat tegen hem een vordering tot ontneming van verondersteld verkregen wederrechtelijk voordeel aanhangig zou worden gemaakt.

Toen de zaak in 2007 eindelijk aan uw hof werd voorgelegd – dat was 9 ½ jaar later – bepleitte ik op grond van de toen al ernstige overschrijding van de redelijke termijn, de niet-ontvankelijkheid van het OM. Dat verweer werd toen door uw hof afgewezen. En nu zijn we weer 10 jaar verder. Maar in 2008 besliste de Hoge Raad dat bij het overschrijden van de redelijke termijn in ontnemingsvorderingen überhaupt geen plaats meer is voor een niet-ontvankelijkverklaring van het OM, ook niet in uitzonderlijke gevallen<sup>2</sup>, zoals de onderhavige.

---

<sup>1</sup> Indertijd is door de behandelend officier van justitie, mr. van Raaij, aan de verdediging (mr. V. Koppe) meegedeeld dat deze beslagen met name gericht waren op het (zoveel als mogelijk) onmogelijk maken van de verdediging van cliënt.

<sup>2</sup> Hoge Raad 17 juni 2008, NJ 2008/358 (LJN: BD2578)

Gezien het extreem uitzonderlijke tijdsverloop in de onderhavige zaak ben ik uw hof desondanks blijven verzoeken deze zaak met een niet-ontvankelijkheidsoordeel te beëindigen. Ik handhaaf dit verweer verwijzend naar wat ik hierover eerder naar voren heb gebracht.<sup>3</sup> In aanvulling daarop zal ik in de drie nog aanhangige ontnemingszaken de niet-ontvankelijkheid van het OM ook bepleiten op grond van diverse zodanig ernstige inbreuken op in acht te nemen beginselen van een goede procesorde, dat niet meer gesproken kan worden van een eerlijk proces in de zin van artikel 6 EVRM. Ik licht dit verweer per afzonderlijke zaak toe en kom aan het eind van mijn betoog tot een afrondend verweer terzake de ontvankelijkheid van het OM.

### **Afwijzing van de vordering: twee bewijsmomenten**

Ik zal daarnaast per afzonderlijke zaak subsidiair ook de afwijzing van de ontnemingsvordering bepleiten. Ik beriep me eerder uitgebreid op cliënts recht op tegenbewijs en maakte daarbij onderscheid tussen twee bewijsmomenten.<sup>4</sup>

De feiten die aan de ontnemingsvordering ten grondslag liggen betreffen andere feiten dan de door het hof in de hoofdzaak bewezen feiten. Het eerste bewijsmoment raakt de vraag of er überhaupt sprake is van een strafbaar feit in de zin van lid 2 van artikel 36<sup>e</sup> Sr (oud). Het gaat hier slechts om ‘voldoende aanwijzingen’. Die moeten door het OM worden aangevoerd. Er geldt hier in feite een vrij bewijsstelsel. Maar de ‘voldoende aanwijzingen’ moeten wel rechtmatig zijn verkregen en tegen de aangevoerde ‘aanwijzingen’ moet wel tegenbewijs kunnen worden ingebracht.

Hofstee merkt op dat in geval er binnen het SFO sprake is van onrechtmatig verkregen bewijs, het OM het onderzoek dient te sluiten en afgezien moet worden van een ontnemingsvordering. In geval de onrechtmatigheid pas ter zitting blijkt, *lijkt de rechter alleen al om die reden de vordering te kunnen afwijzen*.<sup>5</sup> Hofstee baseert zich in dezen op de Memorie van Antwoord.<sup>6</sup> Ik zal per zaak de nieuw gebleken onrechtmatigheden uit het SFO-onderzoek per zaak bespreken.

Daarnaast zal ik voor zover mogelijk door ons verzameld bewijs aanleveren tegen de in het dossier gepresenteerde ‘voldoende aanwijzingen’. Zoals reeds uitvoerig in 1<sup>e</sup> instantie en voor uw hof betoogd en beargumenteerd ontkent cliënt ten stelligste ook maar één van de door het Openbaar Ministerie aan de ontnemingsvordering ten grondslag gelegde strafbare feiten te hebben gepleegd. De uitkomsten van het nieuwe door uw hof op mijn verzoek bevolen onderzoek vormen hiervan een bevestiging. Ik zal uw hof wat dit be-

---

<sup>3</sup> pleidooi d.d. 21 juni 2007, pp. 1-2, pleidooi d.d. 5 juli 2007, pp. 1-2, pleidooi d.d. 11 april 2014, pp. 1-3

<sup>4</sup> Ik wees al eerder op de conclusie van AG Machielse in het Zwolsman-arrest (Hoge Raad 28 mei 2002, NJ 2002/96): “In een ontnemingsprocedure spelen twee bewijsmomenten een rol. Allereerst het bewijsmoment waarin dient te worden vastgesteld dat sprake is van een strafbaar feit dat op de een of andere wijze wederrechtelijk voordeel heeft opgeleverd en vervolgens het bewijsmoment gericht op de bepaling of schatting van de omvang van dat voordeel”.

<sup>5</sup> E.J. Hofstee, T&C Strafrecht, art. 36e Sr, aant. 9g

<sup>6</sup> MvA, Kamerstukken II 1992/93, 21504 en 22083, 53a, p. 7

treft dan ook vragen terug te komen op het voorlopige tussenoordeel van 4 september 2007 dat het SFO voldoende aanwijzingen had opgeleverd dat cliënt strafbare feiten had gepleegd in relatie tot ene Şimşek, ene Gül en ene Ali Yucesu. Deze zouden hebben bestaan in het 1. Şimşek onder druk appartementen hebben laten overdragen aan een familielid, 2. Gül onder druk geldbedragen aan cliënts broer Mesuth hebben laten overmaken en 3. Yucesu onder druk vanwege een oude heroïneschuld zijn aandeel in een restaurant hebben laten afstaan.

Ik zal per zaak aantonen dat op grond van het nieuw voorhanden bewijsmateriaal iedere bodem onder deze beschuldigingen is weggeslagen. Het betreft valse beschuldigingen, die bovendien steunen op onrechtmatige bewijsgaring.

Het tweede bewijsmoment raakt de schatting van het verkregen wederrechtelijk voordeel, in geval er voldoende aanwijzingen van gepleegde strafbare feiten zijn. Op 4 september 2016 liet uw hof weten dat het dossier zoals dat toen na 9½ jaar was opgebouwd, 'geen daadwerkelijke vermogenstoevloeiing' naar cliënt had aangetoond op grond van de veronderstelde strafbare afdreigingen. Hiermee was de kous niet af. Nee, de AG mocht nog jaren doorzoeken.

Dit zoeken heeft, zo zal ik betogen, niet geresulteerd in enig aanvullend bewijs voor de gezochte vermogenstoevloeiing. Integendeel, de onderzoeksresultaten leverden slechts extra tegenbewijs op zowel voor de door de AG geponeerde 'voldoende aanwijzingen' voor afdreiging als ook voor de veronderstelde wederrechtelijke vermogenstoevloeiing op basis daarvan.

## **II. Twee opmerkelijke feiten: een tegenstrijdigheid en een bekentenis**

### **De tegenstrijdigheid**

Opmerkelijk is allereerst dat in twee van de aan u voorgelegde ontnemingsvorderingen door het OM wordt gesteld dat Baybasin vorderingen zou hebben uit oude heroïneschulden. Ik doel hier op de zaken Gül en Yucesu. Deze beschuldiging is volstrekt uit de lucht gegrepen. En we weten ondertussen ook dat de CID-info die men indertijd aan dit soort beschuldigingen ten grondslag legde geen andere bron had dan de toenmalige machthebbers in Turkije, die per se de scalp van Baybasin wilden.

De vaste tolk van het team, Tayyar Cetinkaya, liet in 2009 aan de Nederlandse onderzoeksjournalist Van de Pol weten dat verzoeker al vanaf 1994 doelwit was in de samenwerking met Turkije.<sup>7</sup> Jan Koers, die tot april 1995 als CID-officier van justitie en unit-hoofd Zwacri voor het team de contacten onderhield met Turkije, bevestigde dit in 2011. Ook hij werd al in 1993/1994 door Emin Arslan, toenmalig hoofd van de Turkse Veiligheidsdienst, benaderd over 'Baybasin'.<sup>8</sup> Over de herkomst van de CID-informatie schreef Koers mij: *"Ik weet nu ook, omdat mij dat later is verteld, dat er altijd een*

<sup>7</sup> Crimelink, 2<sup>e</sup> kwartaal 2009, jrg 2, nummer 1, pp. 31 en 35

<sup>8</sup> **bijlage 1** (25): brief mr. J. Koers aan mr. A.G. van der Plas, d.d. 13 april 2011, beantwoording van vragen 3 en 4

*stroom van inlichtingen uit Turkije geweest is, zonder dat het OM daarvan op de hoogte was. (---) Ik weet, dat er altijd veel informatie uit Turkije kwam. Die kwam binnen bij de toenmalige CID van het onderzoeksteam en in Zoetermeer. Omdat er een direct contact was door Cetinkaya met de politie aldaar werd die informatie als betrouwbaar aangemerkt. Dit werd via de CID als info aan het tactische team ter beschikking gesteld.<sup>9</sup>*

Achteraf blijkt de uit Turkije verkregen informatie vals. Dit blijkt o.a. uit een recent afgegeven uittreksel van het Bureau Justitiële Documentatie en Statistiek van het Turkse ministerie van Justitie. De registers aldaar maken geen melding van enig crimineel antecedent van cliënt.<sup>10</sup> De indertijd aan de Nederland via informanten verstrekte informatie over betrokkenheid van Baybasin bij drugsdelicten blijkt achteraf dus gewoon vals te zijn geweest.

Dit was in 1994 al vastgesteld door de Britse autoriteiten die cliënt met zijn gezin op zijn vlucht voor de Turkse autoriteiten asiel boden. Voordat cliënt werd toegestaan in Groot-Brittannië te investeren, werd zijn vermogen doorgelicht op eventuele criminele herkomst. Er werd geen beletsel aangetroffen.

Maar ook eigen onderzoek van het team toonde in 2002 al aan dat de uit Turkije ingebrachte CID-info niet klopte. Het financieel rapport van 2002 van Jeroense zelf noteerde reeds (op pagina 56) dat men na vier jaar intensief onderzoek in diverse landen geen vermogenstoename heeft kunnen vaststellen die te relateren was aan drugshandel. Ik citeer:

*“Het strafrechtelijk financieel onderzoek contra Hüseyin Baybasin leverde geen mogelijkheden op om een vermogenstoename vast te stellen die te relateren was aan de internationale handel in verdovende middelen.”*

Het verbaast mij daarom dat het OM tot nu toe twee ontnemingsvorderingen blijft baseren op veronderstelde vorderingen uit drugshandel. Het verbaast mij ook dat de rechtbank te Breda daar in 1<sup>e</sup> instantie in is meegegaan. Ieder bewijs, iedere aanwijzing voor vermogensvermeerdering uit dergelijke handel ontbreekt, ook na jarenlang onderzoek.

### **Een schokkende bekentenissen**

Tayyar Cetinkaya was in de zaak Baybasin zowel de belangrijkste taptolk, als ook de belangrijkste, zo niet enige go-between tussen de Nederlandse en Turkse politie- en justitiële autoriteiten. Hij werd hogelijk geprezen door de toenmalige Turkse autoriteiten vanwege zijn hulp om Baybasin in Nederland aan te pakken. Ook werd hij door het Nederlandse team zeer gewaardeerd om zijn wonderbaarlijk soepele ingang bij de Turkse autoriteiten. U vindt hem ook terug als voornaamste vertaler, tolk nummer 1, boven-

<sup>9</sup> bijlage 2: brief mr. J. Koers aan mr. A.G. van der Plas, d.d. 8 april 2013, beantwoording van vragen 5 en 6

<sup>10</sup> bijlage 3: uittreksel d.d. 19 oktober 2015 van het Bureau Justitiële documentatie en Statistiek, Ministerie van Justitie, Turkije

aan de u gepresenteerde uitwerking van de tapgesprekken in de onderhavige ontne-  
mingszaak. Tolk 2 is zijn broertje Tekin Cetinkaya en tolk 3 is de AIVD-tolk Iliye  
Aksan.

Emin Arslan benaderde als hoofd van de Turkse Veiligheidsdienst Koers al in  
1993/1994 over de Turkse wens om 'Baybasin', die toen nog geen voet op Nederlandse  
bodem had gezet, aan te pakken. Ten tijde van het gezamenlijke Turks-Nederlandse  
Baybasin-onderzoek fungeerde Emin Arslan als hoofd van het Smokkeldepartement te  
Ankara, dat de zaak Baybasin behandelde. Hij liet in 2010 publiekelijk weten, dat de  
Nederlandse 'operatie' in 1998 tegen Baybasin onder zijn persoonlijke leiding had  
plaatsgevonden.<sup>11</sup> In 2007 vertelde hij aan een journalist van de NRC over zijn nauwe  
contacten met de Nederlandse tolk Tayyar Cetinkaya, die van onschatbare waarde was  
geweest in een succesvolle afronding van het onderzoek tegen Baybasin in Nederland.<sup>12</sup>  
En ook van Nederlandse zijde was men vol lof. In 2014 liet Jeroense de rechter-  
commissaris weten dat de tolk Cetinkaya voor hen van grote waarde was geweest als  
informele afgezant naar de Turkse autoriteiten toe. Hij blikte terug met de woorden: "*--  
als er vanuit de teamleiding vragen waren, ging het via Cetinkaya naar Arslan. (---)  
Cetinkaya had een goede ingang bij Arslan.*"<sup>13</sup> Cetinkaya zelf bevestigde dit: "*Arslan  
was de directeur generaal van de politie, voorheen was hij het hoofd van het smokkel-  
departement. Er zijn hogere mensen geweest met wie ik contact had. De heer Tufan bij-  
voorbeeld, dat was een van de staatssecretarissen van justitiële zaken. De afdeling in-  
ternationale betrekkingen viel onder hem. De heer Agar ken ik ook, hij was toen gou-  
verneur van Istanbul. Menzir was toen hoofdcommissaris van de politie, eind jaren '80  
begin '90. We hebben toen nog een helikopterritje gemaakt.*"<sup>14</sup>

De officiële liaison officier in Istanbul, A.A.C.J. Schalks, zag dit alles met lede ogen  
aan. Hij liet in 1999 al weten in de zaak Baybasin volledig buiten spel te zijn gezet.<sup>15</sup>  
In 2014 werd hij gehoord in het herzieningsonderzoek en bevestigde: "*Van de Turkse  
autoriteiten hoorde ik dat hij (Cetinkaya) voor ons werkte, maar dat hij ook voor hen  
werkte. (---)Hij kon bij mensen binnenlopen en ik heb gehoord dat hij dit ook kon bij  
een minister. (---) Je hebt veel binding als je dit soort dingen kan doen, omarmen en  
zoenen.*"<sup>16</sup> (onderstreping door mij, AvdP)

<sup>11</sup> Turkse zender Habertürk t.v., programma Sansürsüz, d.d. 6 december 2010

<sup>12</sup> herzieningsverzoek 18 april 2011, p 21 sub 23 en bijlagen 27 en 27A bij dit herzieningsverzoek: Jan  
Meeus, NRC Handelsblad, d.d. 5 maart 2007 (Dit brengt iedereen in verlegenheid) en 7 maart 2007 (Die  
tolk moest weg. Ze hebben hem gelukt) In het interview van 5 maart 2007 spreekt Emin Arslan, op dat  
moment directeur-generaal van de Turkse nationale politie, over Cetinkaya onder de gefingeerde naam  
Ahmet Celik. "*Een van de constante factoren in succesvolle samenwerking tussen Nederland en Turkije  
is volgens Arslan de Turkse tolk Ahmet Celik. In de onderzoeken naar Baybasin en de 4M-bende is hij van  
onschatbare waarde geweest, stelt Arslan*",

<sup>13</sup> bijlage 4: proces-verbaal verhoor A.C. Jeroense in herzieningsonderzoek, 28 februari en 4 april 2014,  
sub 133

<sup>14</sup> bijlage 5: proces-verbaal verhoor Tayyar Cetinkaya in herzieningsonderzoek, 12 september 2014, sub  
14

<sup>15</sup> bijlage 6: proces-verbaal van verhoor A.A.C.J. Schalks, d.d. 8 juni 1999: Schalks zei toen "*Vooraf-  
gaand aan het onderzoek ben ik door IJzerman benaderd. Hij heeft me toen meegedeeld dat ik in dit on-  
derzoek niet als liaison zou worden ingeschakeld*"

<sup>16</sup> bijlage 7: proces-verbaal verhoor Schalks in herzieningsonderzoek, 30 januari 2014 sub 11



Het was dus deze spilfiguur in de politieke en justitiële samenwerking die niet alleen de hoofdvertaler was van alle afgeluisterde gesprekken, hij was volgens Koers ook de persoon via wie een gestage stroom informatie vanuit Turkije ons land binnenstroomde. Informatie die voor zover het cliënt betreft volgens Turkse bronnen achteraf ook nog eens niet blijkt te kloppen.

Tegelijkertijd is het ook deze spilfiguur in de samenwerking van het Kernteam Noord en Oost Nederland met Turkije, Tayyar Cetinkaya, die in 2013 onder ede schokkende bekentenissen heeft afgelegd over de wijze waarop deze gezamenlijke onderzoeken, en met name die in de zaak Baybasin, verliepen.

In zijn verhoor van 11 januari 2013 weigerde hij op het merendeel van de vragen over de samenwerking Nederland-Turkije in de zaak Baybasin antwoord te geven in verband met mogelijke eigen betrokkenheid bij strafbare feiten. Hij deed een beroep op zijn verschoningsrecht. Bij vrijwel alle vragen over de samenwerking met Turkije in de zaak en de daarover gemaakte afspraken antwoordde hij: *“Als ik daar antwoord op geef, stel ik mijzelf en anderen bloot aan vervolging voor strafbare feiten.”*<sup>17</sup> Zijn tevens bij het verhoor aanwezige advocaat mr. J. Pen formuleerde het als volgt voor hem: *“De strafbare feiten waarvan Cetinkaya verdacht zou kunnen worden, betreffen niet alleen artikel 272. Het betreft ook valsheid in geschrifte en oplichting. Cetinkaya zal zwijgen over alles wat te maken heeft met de aard, plaats en inhoud van zijn werkzaamheden in de periode tussen 1987 en 2006.”*<sup>18</sup> (onderstreping door mij, AvdP) Valsheid in geschrifte impliceert de eventuele vervalsing van documenten, getuigenverklaringen en tapverbalen. De advocaat van Cetinkaya zelf geeft in het verhoor van Cetinkaya dus expliciet aan dat een waarheidsgetrouwe verklaring Cetinkaya aan het gevaar van een strafrechtelijke veroordeling zou blootstellen voor lekken, valsheid in geschrifte en oplichting. In het onderzoek tegen cliënt is er sprake geweest van dergelijke strafbare feiten, in de woorden van Cetinkaya's advocaat.

U zult begrijpen dat ik met het oog op deze schokkende bekentenis van deze centrale figuur in het Baybasin-onderzoek met een extra kritisch oog kijk naar het in het financiële onderzoek verzamelde materiaal. Ik hoop dat u mij dit niet euvel zal duiden. Ik kom daarop terug bij de bespreking van de afzonderlijke ontnemingsvorderingen.

Als laatste wil ik u niet onthouden wat één van de voormalig financieel rechercheurs uit het onderzoek, Dirk Karst, in 2013 aan de rechter-commissaris liet weten. Hij was op 28 maart 1998 in Istanbul om de daar in beslag genomen stukken te onderzoeken, toen Baybasin in Nederland werd gearresteerd. Hij geeft een interessant inkijkje in de wijze waarop in die tijd door het team dossiers werden samengesteld. Desgevraagd zei hij: *“Normaal gesproken zijn er wel meer stukken dan de stukken in het dossier dat naar de*

<sup>17</sup> bijlage 8: proces-verbaal verhoor Tayyar Cetinkaya in herzieningsonderzoek, 11 januari 2013, bijvoorbeeld sub 57, 61, 102, 103, 107, 112, 113, 145 etc. Ook reeds overgelegd bij het verhoor van de getuige Özcan Kocer op 1 december 2014 bij uw raadsheer-commissaris

<sup>18</sup> ibidem bijlage 5: proces-verbaal verhoor Tayyar Cetinkaya in herzieningsonderzoek, 11 januari 2013, sub 6. (het citaat is qua woordkeuze enigszins aangepast door AvdP)

*rechtbank gaat. Alles wat ontlastend is en wat niet relevant is, gaat niet in het dossier.*"<sup>19</sup> Deze laatste opmerking doet ons wat beter begrijpen waarom we 14 jaar hebben moeten wachten op het proces-verbaal van verhoor van een cruciale getuige in de ontnemingsvordering Ali Yucesu. Deze getuige, de heer Bozan Atmaca, had in 1999 een verklaring afgelegd die de veronderstellingen waarop deze vordering is gebaseerd, volledig ondergraaft. Te ontlastend dus, zo werd kennelijk geoordeeld. Het betreffende proces-verbaal werd u als rechter onthouden. Pas nadat ikzelf deze getuige heb kunnen traceren, werd het 'ontlastende' proces-verbaal teruggevonden. Ik kom hierop terug bij de bespreking van deze vordering.

### **III. De afzonderlijke zaken**

#### **De zaak Ali Yucesu**

Ik vang met deze laatste zaak Ali Yucesu aan. De claim in deze zaak vormt een uitmuntend voorbeeld van de grote vlucht die de fantasie van het team en het OM heeft kunnen nemen op basis van oncontroleerbare los-vaste CID-informatie en het naar willekeur graaien naar quotes uit afgeluisterde telefoongesprekken.

Ondertussen weten we van mr. Koers hoe de CID-informatie werd aangeleverd: vanuit Turkije, waar Baybasin op de dodenlijst stond van het toenmalige regiem. De daarnaast als onderbouwing gepresenteerde samenvattingen van afgeluisterde telefoongesprekken hebben we tot op heden niet mogen controleren op authenticiteit. Zoals u weet loopt naar die authenticiteit in de herzieningsprocedure nu al 6 jaar een onderzoek door de advocaat-generaal bij de Hoge Raad. Wij handhaven daarom ook in deze zaken ons verweer dat er manipulatie van gesprekken qua inhoud, tijdstip en gebeld nummer kan hebben plaatsgevonden. Wel bent u zo doortastend geweest een groot aantal gesprekken waarvan de samenvattingen ten grondslag zijn gelegd aan deze vordering opnieuw te laten vertalen. Dat levert interessante nieuwe inzichten op, waarover zo direct meer.

Aanvankelijk luidde de claim van de officier van justitie in deze zaak dat Baybasin ene Ali Yucesu zijn aandeel in het restaurant Ala Turka te Amsterdam ter waarde van fl. 350.000 had ontnomen vanwege een oude drugschuld. Ook zou Baybasin deze Yucesu een winkel, genaamd Bestido, in het confectiecentrum van Amsterdam hebben afgenomen ter waarde van fl. 111.000,-.<sup>20</sup> Dit zou allemaal zijn gebleken uit de afgeluisterde telefoongesprekken. In die gesprekken werd gesproken over ene Taksici (taxichauffeur) en ten behoeve van de ontnemingsclaim werd voor het gemak aangenomen dat met deze Taksici door de sprekers Ali Yucesu werd bedoeld. Voor cliënt was de claim geheel Kafkaïaans. Hij kende de man Ali Yucesu niet, en had geen weet van diens zakelijke beslommeringen, laat staan dat hij daar op enigerlei wijze bij betrokken was geweest.

---

<sup>19</sup> **bijlage 9:** proces-verbaal verhoor Dirk Karst in herzieningsonderzoek, 14 februari 2013, sub 112

<sup>20</sup> conclusie van eis d.d. 23 december 2002

Het is allereerst een claim die innerlijk tegenstrijdig lijkt met de conclusie van het eigen financiële onderzoek, dat na 4 jaar internationaal onderzoek niet was gebleken van enige *'vermogenstoename die te relateren was aan de internationale handel in verdovende middelen'*. Maar dit terzijde.

Belangrijker is dat alle officiële documentatie die we hebben kunnen vinden, deze claim regelrecht tegensprekt en dat nu ook uit de volledige vertaling van de gesprekken blijkt dat ieder verondersteld verband tussen de daarin besproken Taksici en de heer Yucesu ontbreekt.

### **De confectiehandel Bestido**

In 1<sup>e</sup> instantie hield ik de rechtbank al voor dat het hier om pure speculatie ging van taptolken die toen, in 2005, ook nog steeds *anoniem* waren voor ons. Hun bijzondere, want innige relatie met de Turkse autoriteiten, die een flinke prijs op het hoofd van cliënt hadden gezet - cliënt stond hoog op hun dodenlijst -, was ons toen nog onbekend.

Ik kon de rechtbank aantonen dat er ook volgens betrouwbare officiële bronnen geen sprake was van enige betrokkenheid van cliënt bij het confectiebedrijf Bestido. Omdat Yucesu aan de rechter-commissaris had laten weten in 1998 of 1999 failliet te zijn verklaard, heb ik mij tot de faillissementsafdeling van de rechtbank te Amsterdam gewend. Daar vond ik drie openbare faillissementsverslagen, die buiten het dossier waren gehouden.<sup>21</sup> Deze faillissementsverslagen van de curator vermeldden dat het bedrijf Bestido tussen 1 juli 1996 en 10 juni 1997 een VOF was van twee vennoten: Yucesu en Yusuf Toprak. Na uittreding van Toprak is de onderneming voor rekening van Yucesu voortgezet. Eerst in maart 1999 ging de zaak failliet. Uit de doorlichting van het bedrijf door de curator blijkt niet van enigerlei betrokkenheid van cliënt bij de zaak. Hij zat toen ook al een jaar vast.

Het vormde voor de rechtbank de reden om in ieder geval dit deel van de ontnemingsvordering naar de prullenbak te verwijzen. De veronderstellingen op basis van de samenvattingen van afgeluisterde telefoongesprekken bleken hier door de echte feiten achterhaald. Het is curieus te zien dat Jeroense in zijn nieuwe financiële rapport van 1 augustus 2013 nu opeens wel rept over een openstaande vordering van de Belastingdienst op dit bedrijf van Yucesu. Waarom nu pas na mijn ontdekking? Het doet mij opnieuw denken aan de opmerking van zijn collega, financieel rechercheur Dirk Karst: *"Alles wat ontlastend is en wat niet relevant is, gaat niet in het dossier."*<sup>22</sup>

<sup>21</sup> pleidooi d.d. 5 april 2005, prod 2: Tweede openbare verslagen van de curator mr J.C. Arendse betreffende het faillissement van Ali Yucesu, uitgesproken op 16 maart 1999

<sup>22</sup> zie bijlage 9: proces-verbaal verhoor Dirk Karst in herzieningsonderzoek, 14 februari 2013, sub 112



## De verklaringen van Yucesu

De opmerking van Karst is tekenend voor hoe u als rechter werd en wordt voorgelicht in deze specifieke zaak. Het vormde voor de rechtbank echter geen beletsel om de veronderstelling dat Baybasin indertijd Ali Yucesu wel een aandeel in het restaurant Ala Turka in Amsterdam afhandig had gemaakt, aannemelijk te achten. Naast de interpretaties en samenvattingen van tapverslagen werd ter onderbouwing hiervan ook een verklaring van Ali Yucesu opgevoerd, die op 29 mei 1999 tegenover Jeroense en een collega zou zijn afgelegd. Ik heb de rechtbank er op gewezen dat het hier gaat om een verklaring die zonder hulp van een tolk werd afgelegd. Dit bevreemdt omdat de curator in het faillissement op 29 maart 1999 liet weten over Yucesu: *“op cruciale momenten schiet zijn kennis van de Nederlandse taal wel eens te kort”*.<sup>23</sup>

Volgens het proces-verbaal van dit verhoor zou Yucesu aan Jeroense hebben gezegd dat hij fl. 250.000,- had geïnvesteerd in het restaurant van Ala Turka van zijn kennis Turgay, maar dat hij dit aandeel weer had moeten afstaan in januari/februari 1998. Hij kon echter niet aangeven aan wie hij zijn aandeel heeft moeten afstaan en of hij dit al of niet onder dwang had gedaan. Toen Yucesu vervolgens op 29 september 2003 werd gehoord door de rechter-commissaris met behulp van een Turkse tolk omdat *“de getuige de Nederlandse taal niet (voldoende) machtig was”* bleek de situatie toch wat anders te liggen. Yucesu gaf aan nooit enig financieel belang in het restaurant Ala Turka te hebben gehad. Hij had in 1998 wel interesse gehad in de aankoop van het restaurant, maar hij had toen, vlak voor zijn faillissement, geen geld bij elkaar kunnen krijgen. Hij gaf expliciet aan tegenover de rechter-commissaris: *“Ik ken Baybasin uit de Koerdische wereld. Iedereen kent hem, onder meer van TV. (---) Ik heb nooit echt met hem gesproken. (---) Ik heb Baybasin nooit telefonisch gesproken.”*<sup>24</sup>

Met verbazing heb ik later in het vonnis gelezen dat de rechtbank aan de tegenover Jeroense zonder tolk afgelegde verklaring van Yucesu meer geloof hechtte dan aan zijn verklaring tegenover de rechter-commissaris. Een dergelijk geloof mist voor mij iedere logica en ook een geloofwaardige juridische basis.

## De cruciale verklaring van Atmaca werd achtergehouden

Maar het was vervolgens met nog meer verbazing dat ik ontdekte dat de ware eigenaar van restaurant Ala Turka, de heer Bozan Atmaca, ook al in 1999 was getraceerd en gehoord door Jeroense, maar dat het relaas van diens verhoor buiten het dossier was gehouden. Dit was extra pijnlijk omdat de rechtbank al in 2003 op mijn verzoek besliste dat de eigenaar Turgay van restaurant Ala Turka door de rechter-commissaris moest worden gehoord. Deze man, in de taps aangeduid met Turgay, zou, zo was het idee, minst genomen helderheid hebben kunnen geven over de ware financiële gang van zaken indertijd. Van de man was echter geen adres voorhanden en ook de rechter-commissaris bleek niet in staat via de politie deze man te traceren. En dat betekende dat

<sup>23</sup> pleidooi d.d. 5 april 2005, prod 2: Eerste openbare verslag van de curator mr J.C. Arendse betreffende het faillissement van Ali Yucesu, sub 2, p. 1

<sup>24</sup> proces-verbaal van verhoor Ali Yucesu, 29 september 2003.

de rechtbank geen kennis heeft kunnen nemen van wat de eigenaar van het restaurant zelf had te verklaren over eenieders financiële aandeel in de zaak. Pas in 2005 heb ik via talloze naspeuringen deze ‘Turgay’ kunnen opsporen. En wat bleek? Deze Turgay bleek in werkelijkheid Bozan Atmaca te heten en was al jarenlang woonachtig op een en hetzelfde adres aan de Van Woustraat 117-119 te Amsterdam. Maar dat niet alleen, dit was bovendien al die jaren al bekend bij de politie. Atmaca was namelijk al in 1999 benaderd door het team Jeroense en ondervraagd over de kwestie. Hij had de schriftelijke uitnodiging tot een verhoor in 1999 ontvangen op zijn woonadres aan de Van Woustraat. Eerst nadat Atmaca hierover een verklaring had afgelegd op mijn kantoor op 13 juli 2005, heeft Jeroense toegegeven de man inderdaad in 1999 over de kwestie te hebben gehoord. Deze verklaring van 22 april 1999 heeft Jeroense teruggevonden in het onderzoeksdossier en is nu door hem aan het dossier toegevoegd.

Ik kan wat hier is gebeurd niet anders aanduiden dan als misleiding van de rechter in 1e instantie en het door de politie opwerpen van bijkans onneembare barrières om de waarheid achter de gepresenteerde ‘aanwijzingen’ te achterhalen. Gelukkig kon Atmaca ondanks de geplaatste barrières worden gevonden en konden we daarmee de werkelijke gang van zaken rondom het restaurant achterhalen. Maar niet meer te ontkennen is dat het handelen van de politie in dezen het recht van cliënt op een ‘fair process’ ernstig heeft belemmerd. Ik acht hier sprake van apert onrechtmatig handelen van de zijde van de politie. En de woorden van Hofstee en de minister indachtig zou ik alleen al op basis hiervan uw hof willen vragen de ontnemingsvordering in deze zaak af te wijzen.<sup>25</sup>

### **Onvoldoende aanwijzingen van overdracht**

Maar ook op andere gronden dient deze vordering te worden afgewezen. In ieder geval bieden de nieuw opgedoken verklaringen van Bozan Atmaca en de door hem op 1 december 2014 bij uw raadsheer-commissaris afgelegde verklaring inclusief eigendoms-, pacht- en verkoopcontracten ruim voldoende basis om de in het dossier gepresenteerde ‘voldoende aanwijzingen’ voor vermogensvermeerdering door afdreiging van Ali Yucesu totaal onderuit te halen.

Atmaca is volstrekt eenduidig en helder over het feit dat Ali Yucesu nooit een aandeel heeft gehad in zijn restaurant. In 1997 zocht hij een koper, omdat de exploitatie hem financieel zwaar viel. Zijn kennis Ali Yucesu had interesse, maar geen geld. Hüseyin Baybasin had ook interesse en leek de meest geschikte kandidaat. Hij werd echter gearresteerd in maart 1998, waarna Atmaca in juni 1998 zijn zaak heeft verkocht aan een derde partij. In de woorden van Atmaca tegenover uw raadsheer-commissaris:

*“Het klopt dat ik op 1 juni 1996 een restaurant heb gekocht van D. Dalkiran. U toont mij een overeenkomst. Dat is de overeenkomst die betrekking heeft op het restaurant. (--). Dit restaurant heette Alaturka. (---) De overeen gekomen prijs was 120.000 gulden. (---) Later (---) heb ik een compagnon in de zaak genomen, om het geld aan Dalkiran te kunnen geven. Mijn compagnon was Timur Aydin. U houdt mij een uittreksel van de*

<sup>25</sup> E.J. Hofstee, T&C Strafrecht, art. 36e Sr, aant. 9g en MvA, Kamerstukken II 1992/93, 21504 en 22083, 53a, p. 7

kamer van koophandel voor. Dit uittreksel heeft betrekking op het restaurant Alaturka. Dit is de begin situatie. Mijn vennoten waren mijn zoon Tore en mijn dochter Ilke. Zelf sta ik als gemachtigde. U toont mij een overeenkomst van pacht en koop van de horeca-onderneming. Ik herken die overeenkomst van 1 januari 1996. Ik heb het restaurant aanvankelijk gepacht. Timur Aydin was in het begin mede-eigenaar, omdat ik geld nodig had. (---) Het klopt dat hij voor 40.000 gulden mede-eigenaar was. Er is geen akte van opgemaakt. Hij is alleen mee vermeld in de kamer van koophandel. (---) De heer Aydin is er een jaar later mee gestopt. Hij heeft zijn geld teruggevraagd en is eruit gestapt. (---). Dat bracht mij in financiële problemen. (---) Ik heb dit ook tegen de politie verteld in 1999. Ik heb toen ook gezegd dat ik bewijsstukken had van mijn eigendom.

Het klopt dat het restaurant is verkocht op 1998. (---) De pacht is overgedragen aan de heer Suleyman. U houdt mij voor dat de naam is gewijzigd op 1 juni 1998, dan zal dat kloppen. (---) U houdt mij voor dat in mijn verklaring van 1999 over pacht wordt gesproken. Dat klopt, zo ben ik ermee begonnen en zo heb ik het weer overgebracht aan de heer Suleyman. Hij heeft het bedrijf bij de kamer van koophandel op zijn naam gezet. Daar is 127.000 gulden voor betaald aan mij en 13.000 aan Dalkiran. Dat bedrag aan Dalkiran was namens mij. (---). De heer Suleyman Kacar trad op namens het bedrijf Peters Beheer BV.

U vraagt mij of Ali Yucesu interesse had in het bedrijf. Hij heeft er wel naar gevraagd, maar hij had geen geld. Ik ken hem al 20 jaar. Hij is geen goede vriend, maar we kennen elkaar. Ali Yucesu heeft nooit een aandeel in het restaurant gehad. Huseyin Baybasin had ook interesse in het restaurant. Hij kwam soms in het restaurant eten. Ik had Huseyin Baybasin 200.000 of 250.000 gulden voorgesteld. Baybasin heeft iemand in het restaurant bij de kassa geplaatst om te kijken bij de inkomsten en uitgaven van het restaurant. (---). De persoon die toen in het restaurant aanwezig was heet Ali Torunlar. (---) De transactie is er niet van gekomen, omdat Baybasin is opgepakt. Daarna heb ik zaken gedaan met de heer Suleyman Kacar. (---)

Op vragen van de advocaat-generaal mr. Roelofs

U houdt mij de verklaring van Yucesu voor van 27 mei 1997. U houdt mij voor dat hij een aandeel in het restaurant heeft gehad en dat contant heeft betaald. Hij kan zeggen wat hij wil, maar dat klopt niet. Als u logisch nadenkt, ik kocht het restaurant voor 120.000 gulden met een pachtovereenkomst. Het is toch niet logisch dat ik dan voor een deel 200.000 gulden zou ontvangen.

U vraagt mij of ik ooit getuige ben geweest van gewelddadig gedrag of bedreigingen door de heer Baybasin. Nee, daar ben ik nooit getuige van geweest. U vraagt mij of Ali Yucesu verteld heeft over gewelddadig gedrag of bedreiging door de heer Baybasin. Ik heb zoiets nooit meegemaakt. Ali Yucesu heeft mij daar nooit over gesproken.”<sup>26</sup>

Atmaca's verklaring wijkt op geen enkel punt af van zijn teruggevonden verklaring tegenover Jeroense in 1999 en zijn verklaring op mijn kantoor in 2005. Zijn verklaring is

<sup>26</sup> proces-verbaal van verhoor van Bozan Atmaca , 1 december 2014, pp. 2-4

onderbouwd met officiële stukken. Uit deze verklaring en stukken blijkt dat met Baybasin nooit enige transactie is verricht in relatie tot het restaurant en evenmin met Ali Yucesu. Iedere andere interpretatie van de tapverslagen strijdt met deze harde feiten, de Yucesu in 1999 zonder tolk afgenomen verklaring ten spijt. Deze verklaring uit 1999 lijkt minst genomen gedeeltelijk vals opgesteld en moet alleen al daarom worden uitgesloten van het bewijs. De inhoud ervan is vergaand onbetrouwbaar nu zowel een curator als een rechter-commissaris hebben kunnen vaststellen dat Yucesu *'op cruciale momenten'* onvoldoende kennis had van de Nederlandse taal om te begrijpen wat er werd gezegd of stond geschreven.

### **De volledige vertalingen van de gesprekken**

Maar ook de uiteindelijk door uw hof vrijgegeven volledige verslagen van de afgeluisterde gesprekken laten zien dat daarin geen enkele concrete aanwijzing voorhanden is voor enigerlei betrokkenheid van Baybasin bij Ali Yucesu of van enige financiële betrokkenheid van Yucesu bij het restaurant Ala Turka. De in het dossier gepresenteerde interpretaties van de gesprekken blijken in strijd met wat er daadwerkelijk in de gesprekken is gezegd volgens de door uw hof bevolen volledige vertalingen door onafhankelijke tolken.

De gesprekken gaan over heel veel zaken, ook zaken die een mogelijke aankoop door Baybasin van Ala Turka raken en de controle die ter voorbereiding daarvan door ene Ali Torunlar op de financiële administratie van het restaurant wordt uitgevoerd. Maar de gesprekken gaan ook over heel andere personen in andere landen. Cliënt was zakenman en moest vanuit ballingschap ook leiding geven aan de familiebedrijven in Turkije. Maar dat niet alleen. Als vooraanstaande Koerd werd zijn advies en bemiddeling voortdurend ingeroepen. De aantijging in deze zaak blijkt samengesteld uit stukjes gesprek over de meest uiteenlopende zaken waarbij cliënt of zelf betrokken was of waarin hij bemiddelde.

### **Taksici is niet Ali Yucesu**

Uit die nu volledig weergegeven gesprekken blijkt allereerst klip en klaar dat de persoon Taksici waarover wordt gesproken met zekerheid niet Ali Yucesu is. De rechter in 1<sup>e</sup> instantie en nu ook uw hof zijn en worden hierover fout voorgelicht.

Gesprek 5-1-1 (gesprek d.d. 23-11-1997, vertaling p. A 15 e.v.) vormt hiervan een duidelijk bewijs. Volgens het dossier en de daarin opgenomen samenvattingen spreken Metin en Baybasin hier over Taksici, de 'taximan'. Het gaat hier over schulden die de taximan zou hebben gemaakt. En gesproken wordt over de hem voorgelegde optie dat hij zijn atelier en winkel (ik lees nergens 'restaurant') of een auto afgeeft voor verkoop. Baybasin lijkt ongeduldig, want zegt:

*"En dan zou je ook nog met die taximan spreken immers?"*

*(---) Zeg tegen hem: "Hij doet je de groeten. Hij heeft jou enkele dingen gezegd toen jullie elkaar hebben gesproken. Hij heeft van jou nog helemaal geen antwoord gekre-*



gen. En hij heeft gezegd dat je maar eens goed moet nadenken en ons binnen een paar dagen moet laten weten hoe je het zult gaan doen met het resterende."

(---) Dus of hij de winkel geeft en dat hij het atelier geeft, of hij ze verkoopt en geeft of het zo aan ons geeft en dat wij het moeten verkopen, of dat hij iets anders geeft, maar dit moet worden afgesloten

(---) Zeg maar: "Hij had tegen jou gezegd dat als er iets is dat jij zou kunnen doen, maar jij komt met geen enkel voorstel. We spreken elkaar alleen als ik bel." Zelf belt hij niet voor een oplossing.

(---) Of hij zal zeggen dat er een auto beschikbaar is of dat hij een andere oplossing heeft, hij moet maar zien hoe hij het doet, maar deze week zal hij het moeten afronden.

NN: Oké, dat is goed broeder.

(---) Hij moet maar zien wat hij doet, of hij een auto koopt of wat hij doet, maar hij moet het binnen deze week afwerken. Ik ben namelijk gekomen, heb hem gesproken en ik heb hem een heleboel wegen voorgelegd. Maar er is inmiddels een maand verstreken en broeder Ahmet laat niets van zich horen. Hij zegt dus helemaal niets. En wat gebeurt er dan? Als wij daarheen gaan is het weer van het was zus en het was zo. Dat kan gewoon niet!

Uit dit gesprek blijkt duidelijk dat het over een winkel, een atelier en eventueel een auto gaat die 'taximan' schuldig is. Niet een restaurant. En die 'taximan' is niet ene Ali Yucesu, maar 'broeder Ahmed'. Dit stukje tekst was uit de samenvattingen weggelaten om u niet van uw geloof af te brengen dat Taksici waarover wordt gesproken Ali Yucesu is. Ik noem dit misleiding van de rechter. Althans een oprechte poging daartoe.

Op 30 november 1997 (gesprek C-5-2-2, vertaling p. 30) spreken Metin en Baybasin weer over de 'taximan'. Daar wordt opnieuw gesproken over de schulden van de 'taximan'. De 'taximan' blijkt hier opeens een fabriek te bezitten die heel veel waard is. De nieuwe vertaling zegt hier het volgende over:

"Ook heeft (Metin) met de taximan gesproken. Het is nodig om die achter zijn broek te blijven zitten. (---) Volgens Metin zal hij (de taximan) toch voor de 20e weer niet betalen.

HB: Daar zal dan toch een oplossing voor gevonden moeten worden. Anders zullen wij uiteindelijk genoodzaakt zijn om zijn fabriek van hem af te nemen.

(---) Hij schijnt het erg duur te hebben aangekocht, hij schijnt de machines erg duur te hebben gekocht. (---) als je kijkt naar wat zijn neef zegt, zijn de machines in die fabriek allemaal zowat drievoudig geteld. Ze schijnen daarmee samen op de dingen voor 7 miljoen te zijn opgevoerd, maar in werkelijkheid niet meer dan 3 waard te zijn. Het is zijn neef, zijn eigen neef die dat zegt.

En dan heeft hij daar nog 8 of 10 mensen gezinsleden]waarvoor hij zorgt. Wie gaat zich daarmee bezighouden? Ik kan mij daar niet mee bezighouden. En je kunt ze ook niet zomaar laten stikken."

Ik wijs u op gesprek C-5-2-1 van 9 december 1997 (vertaling p. 27) waar de ex-partner van Ali Yucesu, Yusuf Toprak aan Metin vertelt dat 'Broeder Ali' zelf geen vijf cent bezit. Het gesprek gaat over de confectie-business waar volgens Yusuf op dat moment geen droog brood in te verdienen is. Het zal hier gaan over het confectieatelier Bestido



dat in 1999 failliet is gegaan, maar waar Baybasin bewijsbaar niets mee te maken heeft gehad. Duidelijk is dat het gesprek over de 'taximan' met een fabriek met machines met een waarde van 3 miljoen en met 8 tot 10 gezinsleden die daaruit moeten worden onderhouden, moeilijk te verenigen is met 'broeder Ali' die nog geen vijf cent bezit.

De gesprekken C-5-4-2 en C-5-4-3 van 29 januari 1998 (vertaling pp. A61 en A62)<sup>27</sup> maken nog duidelijker dat de 'taximan' waarover wordt gesproken niet Ali Yucesu kan zijn. Het is een gesprek met iemand die op dat moment in Spanje verblijft. Het ontnemingsdossier vult hier weer in dat het om 'taximan' ofwel Ali Yucesu zou gaan. Uit het gesprek blijkt dat deze persoon, zo dit 'taximan' is, daar niet is voor een schuld aan Baybasin maar voor een schuld aan Baybasins oom Mahmut (van vaders zijde), die daar woont met zijn gezin. De persoon zegt: *"Ja oké, maar, eh, voor z-zijn [stottert] dinges, zijn gal ben ik hier. En ik wil dat alles goed zal zijn, ik wil alles precies goed doen, weet je?"* Baybasin raadt de man aan zelf eens even met oom Mahmut te bellen om hem te laten weten dat hij nog steeds bezig is. De man antwoordt dan: *"Weet je waarom ik er maar niet toe kom om hem te bellen hoewel het feest is? Ik kan hem maar niet bellen uit schaamte."* Waarop Baybasin antwoordt: *"Welnee zeg, dat is geen oplossing. Deze gedachten van jou zijn niet goed. Dat is verkeerd. Kijk, ik kan hem ook wel bellen, maar het zou beter zijn als jij hem belt en het zegt."*

De volledige vertalingen van de gesprekken laten zien dat het dossier ten onrechte Ali Yucesu vereenzelvt met een 'taximan' waarover wordt gesproken. Ten onrechte ook suggereert het dossier dat deze 'taximan' iets zou zijn verschuldigd aan Baybasin zelf. Het ging om iets dat hij verschuldigd was aan Baybasins oom van vaderszijde, oom Mahmut, die op dat moment in Spanje woonde met zijn gezin. Ook in dit soort kwesties bemiddelde Baybasin als familieoudste, leider van zijn stam.

### **Geen aanwijzing van overdracht aan Baybasin, laat staan onder dwang**

Bozan Atmaca en de officiële documenten zijn volstrekt helder. Er is geen enkele aanwijzing dat Baybasin daadwerkelijk ooit een deel van het restaurant Ala Turka heeft verkregen. Hij had goed contact met Turgay en kwam ook in het restaurant eten, met of zonder gasten. Turgay verleende hem ook wel kleine diensten, zoals het ophalen van gasten of het ophalen van uit Turkije opgestuurd geld bij diensten als Western Union. Baybasin was vermogend, dus Atmaca zag in hem een potentiële koper van zijn restaurant of bemiddelaar voor de verkoop aan een derde. Hiervoor wilde Baybasin eerst wel zekerheid over de winstgevendheid van de zaak. Zoals gezegd en zoals ook uit de gesprekken en verhoren blijkt, heeft Ali Torunlar daarom een tijdje achter de bar van het restaurant gestaan en de inkomsten en uitgaven gecontroleerd.

Het was de reden voor de club rondom Metin en Ali Torunlar om te zeggen: *"het is onze plek nu"*. Zij zaten daar nu en kwamen daar nu samen, wilden zij daarmee zeggen. Voor zover Turgay in die tijd tussentijds een deel van zijn restaurant aan iemand zou

<sup>27</sup> De vertaler mevrouw Bosscha meldt dat het gesprek tussentijds wordt onderbroken en dat de opname van het tweede deel van het gesprek midden in een lopend gesprek aanvangt! (zie p. A61 van de vertaling)

hebben overgedragen, wat hij ontkent en wat ook uit geen enkel document blijkt, is dat in ieder geval niet aan Baybasin geweest. Ik wijs u op een gesprek van 10-12-1997 (C-5-3-5, vertaling pp. 36 en 37 waar Metin zegt: *"Het (Ala Turka) is overgegaan naar die jongen in het warme land. En wij moeten er hier nu wel voor zorgen."* Het moge duidelijk zijn dat als hier al iets van klopt, Baybasin in ieder geval niet de persoon is aan wie in dit verband iets is overgegaan, maar 'die jongen in dat warme land', wie dat ook moge zijn.

In dit verband vind ik het laakbaar en misleidend dat u van gesprek C-5-3-14, gevoerd op 25 maart 1998 (vertaling A 71) een vervalste samenvatting van het gesprek gepresenteerd hebt gekregen. Pagina 363 van het dossier vermeldt daar dat 'Huseyin' d.w.z. Baybasin aan Ali Torunlar zegt *"dat hij aan het einde van de maand het restaurant volledig overneemt."* Volgens de nieuwe volledige vertaling van het gesprek wordt het woord 'volledig' echter helemaal niet gebezigd. Baybasin zegt letterlijk: *"Ehh, en bekijk jij die berekeningen ook, samen met dinges hoe heet hij, met Turgay. En heeft deze maand 30 dagen of 31? (---) Kijk er eens goed overheen, aan het einde van de 31e is het afgelopen, met ingang van de eerste nemen wij het over."*

Wat Baybasin hier (mogelijkerwijs) aangeeft is dat hij na de controle van de boekhouding van het restaurant van Turgay heeft besloten over te gaan tot aankoop ervan. De samenvatting in het ontnemingsdossier doet het voorkomen alsof er al een deel was overgegaan naar Baybasin, want hij zou het nu 'volledig' gaan overnemen. Dat is een valse suggestieve toevoeging aan de vertaling om Baybasin te laten spreken conform de beschuldiging dat hij een deel van Ala Turka van Ali Yucesu had overgenomen. Baybasin zegt dit niet! Hij spreekt over het overnemen na alle voorbereidende controles. En dit is in overeenstemming met hetgeen de eigenaar van de zaak, Atmaca, alias Turgay, hierover al sedert 1999 verklaart.

In deze zaak kan ik niet anders concluderen dan tot afwijzing van de ontnemingsvoordring. Allereerst is er vals spel gespeeld. Ontlastende verklaringen zijn 15 jaar achtergehouden. De samenvattingen van de gesprekken zoals aan u gepresenteerd voegen daarnaast woorden toe die gezien de controlevertaling nooit zijn gezegd, maar die wel in strijd met de waarheid suggereren dat Baybasin al eigenaar was van een deel van het restaurant. De (vertalingen van de) volledige gesprekken waren ons tot voor kort onthouden. Dit is in strijd met cliënten fundamentele recht op een fair trial en vormt daarom al reden om het OM niet ontvankelijk te verklaren dan wel de vordering in deze zaak af te wijzen.

Maar bovendien blijkt uit de achtergehouden verklaring van Atmaca en de door hem geleverde documentatie dat Baybasin nooit, ook niet gedeeltelijk, eigenaar is geworden van het restaurant. Hij was geïnteresseerd in aankoop, dat is duidelijk. Maar voor hij daartoe kon overgaan, werd hij gearresteerd. Het restaurant is vervolgens aan een derde verkocht, zo laten de onderliggende documenten helder zien. Iedere aanwijzing voor een dergelijke vermogens-toevloeiing ontbreekt. En dan spreek ik nog niet eens over het feit dat de 'taximan' die schulden had aantoonbaar niet Ali Yucesu was en dat de schulden van deze 'taximan' niet Baybasin regardeerden maar zijn oom Mahmut in Spanje.

Met conclusie tot primair een niet-ontvankelijkverklaring van het OM in deze zaak en subsidiair afwijzing van deze ontnemingsvordering van € 113.636,- (een bedrag dat het in het laatste proces-verbaal van Jeroense van 16 mei 2017 plotseling werd opgekrikt tot € 158.823) in de zaak Ali Yucesu.

### **De zaak Celal Gül**

Ik kom daarmee op de tweede zaak die het OM baseert op een veronderstelde heroïne-schuld aan Baybasin, dit keer van ene Celal Gül.

De zaak is gebaseerd op de veronderstelling dat Celal Gül een heroïnehandelaar was, nauw gelieerd aan de organisatie van Hüseyin Baybasin, en dat hij 'een schuldpositie had ten opzichte van Hüseyin Baybasin' van 4 miljoen DEM, bestaande uit 'een schuld van 3 miljoen vermeerderd met een boeterente van 1 miljoen DEM'<sup>28</sup>. Uit de gesprekken die hierover zijn afgeluisterd, concludeert het financiële rapport dat Celal Gül aan Baybasin heeft moeten afstaan: 1.) op of omstreeks 5 november 1997 een bedrag van 100.000 DEM, 2.) op of omstreeks 8 maart 1998 een bedrag van 60.000 DEM, 3.) op of omstreeks 6 februari 1998 een auto ter waarde van 73.000 DEM en 4.) op of omstreeks 8 maart 1998 een bedrag van 1.000.000,- DEM in de vorm van een schuldbekentenis.<sup>29</sup>

Wederom kunnen we vaststellen dat het hier om een claim gaat die strijdt met de eigen conclusie van onderzoek dat men na 4 jaar intensief speurwerk geen '*vermogenstoe-name*' heeft kunnen vaststellen '*die te relateren was aan de internationale handel in verdovende middelen*'.

Wederom baseert het OM dit bewijs geheel en al op samenvattingen van afgeluisterde gesprekken door tot voor kort ons onbekende taptolken en op door hen gedane en voor ons oncontroleerbare stemherkenningen. Omdat wij in de herzieningsprocedure in de hoofdzaak uiteindelijk te weten zijn gekomen dat met de tolknummers 1, 2 en 3 boven de samenvattingen wordt bedoeld op de heren Tayyar en Tekin Cetinkaya en Iliye Aksan, kon ik u erop wijzen dat in de 28 gesprekken die ten grondslag werden gelegd aan het bewijs van deze zaak 23 keer de samenvatting van het gesprek afkomstig was van de ons bekende Tayyar Cetinkaya.<sup>30</sup>

### **Gül zelf ontkent ooit te zijn afgedreigd**

Wederom heeft het veronderstelde slachtoffer, in casu Celal Gül, zelf expliciet ontkend ooit een schuld aan Baybasin of zijn familie te hebben gehad, laat staan een heroïne-schuld.

---

<sup>28</sup> p. 26, rapport d.d. 1 augustus 2013 van het Nader Strafrechtelijk Financieel Onderzoek

<sup>29</sup> p. 40, rapport d.d. 1 augustus 2013 van het Nader Strafrechtelijk Financieel Onderzoek

<sup>30</sup> pleidooi d.d. 11 april 2014, p. 10

Via zijn advocaat Ali Hadi Emre heeft Gül mij al in 2003 een verklaring toegestuurd waaruit blijkt dat wat de Nederlandse politie en het OM in dit verband over hem suggereren, simpel gezegd een leugen is.<sup>31</sup> In deze verklaring legt hij uit dat hij op verzoek van de Turkse autoriteiten contact met Hüseyin Baybasin heeft gezocht om hem erop te wijzen ‘dat hij geen negatieve propaganda moest blijven maken tegen de Turkse Staat’. Hiertoe had hij Baybasin in Nederland bezocht in 1995. Ondertussen weten wij dat dit contact op 24 december 1995 heeft geleid tot de arrestatie van Baybasin aan de Belgisch-Nederlandse grens ter uitlevering aan Turkije.<sup>32</sup> Het bleek een val. Maar wat voor deze zaak van belang is, is dat Gül in 2003 tevens schrijft nooit een zakelijke relatie met Baybasin te hebben gehad. Hij heeft evenmin ooit een schuld aan hem gehad en is zodoende ook nooit door hem bedreigd om deze terug te betalen. Ook heeft hij cliënt nooit een auto verkocht. Uw hof wilde Gül hierover nog nadere vragen stellen. Dat is niet meer gelukt. Hij is waarschijnlijk overleden. Ook wij hebben hem niet meer kunnen traceren.

U kent het antwoord van de rechtbank op deze indertijd ingebrachte verklaring van Gül: “ongeloofwaardig gelet op de telefoongesprekken.”<sup>33</sup>

### **Celal is Celal Deniz**

Ik heb dezelfde rechtbank er indertijd ook op gewezen dat de gesprekken waarop de samenvattingen uit het dossier doelen geen van alle expliciet spreken over een ‘Celal Gül’. Er wordt slechts gesproken over ‘Celal’, over een ‘CARCAV’, hetgeen betekent ‘vieroog’ ofwel ‘brildragende’. Evenzo is de rechtbank voorgehouden dat cliënt en zijn familieleden nogal wat problemen hadden gehad met hun ex-boekhouder, ene Celal Deniz, en dat deze man inderdaad brildragend was. Ik liet de rechtbank toen weten:

*“De man droeg een bril en werd met name door de jongeren binnen de familie Carcav, ‘brilletje’ genoemd. Met deze man heeft de familie inderdaad ruzie gehad omdat hij enorme bedragen die hij voor de familie inde aan huur etc. in eigen zak had gestoken. Toen dit werd ontdekt is hij in 1996 ontslagen (zie hierover bijvoorbeeld de op 30 maart 1998 afgelegde verklaringen van Ebedin Gündes, pp. 1073 en 1074 van het dossier en Abbas Tanriverdi, p.1089 van het dossier, en Yalim Yalcin, pp. 1111 ev. van het dossier). Celal Deniz heeft vervolgens cliënt in Nederland opgezocht en beloofd het gestolen geld terug te betalen. Hierover is inderdaad heen en weer getelefoneerd met de familie en werknemers in Turkije en het is zeer wel mogelijk dat cliënt zich in deze gesprekken heeft opgewonden over de schulden van deze man aan de familie.”<sup>34</sup>*

<sup>31</sup> Zijn verklaring gedateerd 17 februari 2003 is overgelegd als prod. 6 bij mijn brief d.d. 18 februari 2003 ter toelichting van mijn verzoek tot het horen getuigen alsmede gevoegd als prod. 12 bij de op 23 september 2016 aan u toegezonden lijsten vragen voor de in Turkije te horen getuigen.

<sup>32</sup> Ik wijs u voor de achtergronden hiervan naar mijn Tweede Aanvulling in herziening van 1 februari 2016, hoofdstuk I, de pp. 20-31 welke ik hier bijsluit als **bijlage 10**. Voor het gehele document verwijst ik naar [http://www.bs-foundation.nl/site/wp-content/media\\_en\\_files/2016/03/101-ernstige-vermoedens-def.pdf](http://www.bs-foundation.nl/site/wp-content/media_en_files/2016/03/101-ernstige-vermoedens-def.pdf)

<sup>33</sup> vonnis d.d. 20 mei 2005, p. 8

<sup>34</sup> schriftelijke toelichting (conclusie van dupliek) van 2 maart 2015, p. 11

U kent ook het antwoord van de rechtbank op deze verklaring van cliënt over de inhoud van deze gesprekken. Dat luidde: *“dat het hier om de brildragende Celal Deniz, boekhouder van de familie Baybasin zou gaan die de familie zou hebben opgelicht, heeft de verdediging niet voldoende aannemelijk kunnen maken.”* De rechtbank nam daarbij in aanmerking dat *“de veroordeelde ook enkele gesprekken voert met een zekere Nihat Gül, waarbij door de veroordeelde wordt gevraagd om Nihats oom naar hem te laten bellen, waarop kort daarna Celal Gül belt.”*<sup>35</sup>

Ik moet constateren, geacht hof, dat de rechtbank zich hier wederom enorm in het ootje heeft laten nemen door het ontnemingsdossier en de daarin opgenomen samenvattingen van het dossier. Dat het daadwerkelijk om een Nihat Gül en Celal Gül ging in de gesprekken blijkt namelijk nergens uit, zo hebben de volledige vertalingen ons nu duidelijk gemaakt. Het blijkt dat de naam Gül er gewoon bij is verzonnen door de taptolken en de behandelend rechercheurs. Dit blijkt niet alleen uit de nieuwe vertalingen, maar tevens uit de verklaring van Celal Deniz zelf, die wij uiteindelijk hebben kunnen traceren, nadat dat niet was gelukt via een officieel echtshulpverzoek.

### De verklaring van Celal Deniz

Op 12 mei jl. stuurde ik u kopie toe van de door mij ontvangen verklaring van Celal Deniz, inclusief een kopie van zijn identiteitsbewijs en een notariële bevestiging van de echtheid van zijn handtekening met Nederlandse vertaling. Op 25 april jl. ontving u een videoverklaring van dezelfde Deniz waarin hij aangeeft op verzoek van mijn Turkse confrère Ekinci een verklaring te hebben geschreven en ondertekend en daaraan een document ter verificatie van zijn handtekening te hebben toegevoegd.

In zijn schriftelijke verklaring legt hij uit wat zijn contacten met de familie Baybasin en in het bijzonder Hüseyin Baybasin indertijd inhielden, welke conflicten hij met de familie had gehad en hoe geprobeerd is deze op te lossen. Hij schrijft: “

*“Ik verzorgde de boekhouding van bedrijven als Çagdas Otomotiv (auto), Çagdas Insaat (bouw), Çagda Mermer (marmer), Pilolag Tur., Bayun, Yigitbag Gida, Bay Sigorta (verzekeringen), Pilolag Otel (hotel). De medewerkers van mijn boekhoudkantoor maakten de boekhouding gereed. Ik had een controlerende taak en nam de uiteindelijke besluiten. De hiervoor genoemde bedrijven werden door Hüseyin Baybasin bestuurd. Hij was degene die bepaalde wie compagnon werd en welk bedrijf wat voor soort diensten zou leveren. Vanaf het jaar 1991 of 1992 regelde Hüseyin Baybasin zijn werk telefonisch. Meneer Hüseyin kreeg problemen met de Turkse staat en de regering vanwege de Koerdische kwestie. Ik hoorde dat hij vanwege gevaar voor zijn leven, Turkije had verlaten.”*

<sup>35</sup> Vonnis d.d. 20 mei 2005, pp. 7 en 8



Over de ontstane problemen schrijft hij:

*“Door mijn fouten hebben de bedrijven van Hüseyin Baybasin materiële schade geleden. In 1996 heeft Hüseyin Baybasin met tussenkomst van zijn advocaten, de boekhouding en overige administratie van de ondernemingen opgevraagd en deze zijn tijdens zijn detentie in Nederland gecontroleerd en de fouten vastgesteld. Hij werd toen erg kwaad op mij en vroeg me verantwoording af te leggen. Eind 1996 kwam meneer Hüseyin vrij. Op oudejaarsdag van 1996 ben ik naar Nederland gereisd om meneer Hüseyin te bezoeken. Ik ben ongeveer een week te gast bij hem geweest. Hij was erg kwaad op mij. Ook mijn moeder had meneer Hüseyin telefonisch gesproken en de belofte gekregen dat hij mij zou helpen. Ik heb een overeenkomst gesloten met meneer Hüseyin. Volgens onze overeenkomst, werd de verkoop van mijn boekhoudkantoor, twee auto's, en specifieke goederen in gang gezet door de advocaten en het personeel van meneer Hüseyin en mijn neef Nihat. Toen ik in Nederland was, verbleef ik in hetzelfde hotel als meneer Hüseyin. Ik keerde in de eerste week van januari 1997 terug naar Turkije.”*

*“Na terugkomst in Turkije, belandde ik in een depressie. Mijn neef Nihat had mijn werkzaamheden overgenomen. Mijn medewerkers waren mijn neef Nihat, Nursi, Osman en Veysi. Ik had alleen Nihat gemachtigd. Hüseyin Baybasin en mijn neef Nihat, hadden soms telefonisch contact om te spreken over de verkoop van mijn kantoor, auto's en goederen.”*

Ik hoef aan deze verklaring verder weinig meer toe te voegen. Celal Deniz beschrijft hier helder het gehele plaatje van de samengevatte gesprekken die door het OM ten grondslag zijn gelegd aan de ontnemingsvordering Celal Gül. De veronderstelde Celal Gül was Celal Deniz met een reële schuld aan de familie Baybasin. Deniz had door zijn fouten de familiebedrijven ernstig benadeeld en was hiervoor in januari 1996 bij Baybasin in Nederland op het matje geroepen. Er is toen een overeenkomst opgesteld met hem opgesteld ter terugbetaling van de gelden van de familie die hij in eigen zak had gestoken. Toen hij ook niet aan deze terugbetalingsregeling voldeed ontstond er veel gekrakeel over de telefoon, o.a. via zijn neef Nihat die de bedrijfsvoering van het boekhoudkantoor had overgenomen en met wie Baybasin zo nu en dan overlegde. Uiteindelijk zijn er advocaten ingeschakeld om beslag te leggen op bezittingen van Deniz, waaronder het boekhoudkantoor, auto's en ander specifiek onroerend goed. Dit verliep via juridische procedures, zoals ook de toen ingeschakelde advocaat Nevzat Sözer recent bevestigde.

### **De betrokken advocaat Sözer**

Op 24 maart 2016 schreef deze Turkse advocaat Sözer mij het volgende over de kwestie:

*“Çagda Otomotiv was een FIAT verkoop- en servicepunt. Een van de mede-eigenaren was de heer Hüseyin Baybasin. In de jaren 1996, 1997 en 1998 had een persoon genaamd Celal Deniz die eigenaar was van een boekhoudkantoor, vele bedrijven waarmee hij samenwerkte opgelicht. Een van de opgelichte bedrijven was Çagda Otomotiv. Nadat aan het licht was gekomen dat deze boekhouder hen had opgelicht, is deze man naar Nederland gereisd en heeft spijt betuigd aan Hüseyin Baybasin. Daarna werd Hü-*

*seyin Baybasin ook door de moeder van deze man gebeld voor hulp. Hüseyin Baybasin heeft toen gezegd dat fouten maken menselijk is en heeft deze man die hem had opgelicht, vergeven en tegelijkertijd aan mij gevraagd of ik deze man wilde helpen. Ik heb hem dus alleen geholpen inzake Çagda Otomotiv. Bij zijn problemen met de overige bedrijven die hij had opgelicht, heb ik hem enkel bijgestaan om het onderling op te lossen.*

*Wij hadden beslag gelegd op twee van zijn auto's een kantoor en een woning. Nadat hij dat met Hüseyin Baybasin had afgesproken, hebben wij de woning, en de inboedel van de woning verkocht en daarmee zijn schulden aan de andere bedrijven afgelost. Voor zijn schuld aan Çagda Otomotiv hebben wij een contract opgemaakt. Binnen die periode hebben wij dagelijks met elkaar gesproken. De heer Hüseyin Baybasin sprak ook regelmatig telefonisch met de broer van Celal Deniz, Veysl en zijn assistent dhr. Nihat.<sup>36</sup>*

Op 14 oktober 2016 heeft Sözer deze verklaring bevestigd tegenover de Turkse rechter-commissaris met de volgende woorden:

*“De handtekening onder de brief van 23-04-2014 is van mij, ik herhaal de inhoud. Nog voordat ik de adviseur werd van Çada Otomotiv had Celal Deniz het bedrijf opgelicht en was daar weggegaan, wij hebben niet samengewerkt.*

*Het klopt dat Deniz, een bezoek aan Hüseyin Baybasin heeft gebracht, ik weet niks over de bedragen die ze hebben besproken. Ik herhaal mijn verklaringen omtrent het feit dat wij voor Çagda Otomotiv beslag hebben gelegd op de auto's, het huis en het kantoor van Deniz, maar deze handelingen waren door een andere bevriende collega van ons uitgevoerd.<sup>37</sup>*

Er is op grond van deze verklaringen maar één conclusie mogelijk. Er was geen sprake van afdreiging. De zaken met Celal Deniz waarover de in het ontnemingsdossier opgenomen telefoongesprekken gaan, zijn uiteindelijk via door de advocaten aangespannen juridische procedures en gelegde beslagen opgelost. Dit kan toch moeilijk als een strafbaar feit worden gedefinieerd dat ten grondslag kan worden gelegd aan een ontnemingsvordering?

### **De nieuwe vertalingen**

Uiteindelijk vinden we bevestiging van dit alles in de nieuwe door onafhankelijke tolken verrichte volledige vertalingen van de gesprekken. Ik geef slechts enkele voorbeelden die op zich al afdoende bewijzen dat de gesprekken over te innen vorderingen daadwerkelijk over het geschetste conflict met Celal Deniz gingen. Nergens wordt de naam Celal Gül genoemd in de gesprekken, wel de naam ‘Deniz’. Dat deze naam werd genoemd, was uit de samenvattingen gehouden die aan u en de rechter in eerste instantie zijn voorgelegd.

<sup>36</sup> brief d.d. 23 april 2016 van N. Sözer aan A.G. van der Plas, gehecht als prod 10 aan brief d.d. 23 september 2016 aan de raadsheer-commissaris

<sup>37</sup> “proces-verbaal van verhoor van Nevzat Sözer, d.d. 14-10-2016, Rechter-commissaris van de Rechtbank voor zware strafzaken van Istanbul, Anadolu

Een eerste voorbeeld:

Op 7 november 1997 (gesprek C-3-10-1, vertaling p. 5) belt Baybasin met Nihat, de neef van Deniz, die de werkzaamheden in het boekhoudkantoor van Celal Deniz had overgenomen. De vertaling luidt als volgt:

*“HB: Laat hem maar vervloekt zijn. Stuur hem nu maar een berichtje dat hij naar mij moet bellen.*

*N: Dat is goed broeder, Ik zal Deniz eens bellen.*

*HB: En gaan jullie er niet met hem in mee omdat hij zich zo gedraagt. Alsjeblieft. Als die mens een mens zou zijn, zou ik respect voor hem hebben. Ik heb het tegen hem verteld, ik heb het tegen je oom verteld, in het jaar 1982, in 1983 heb ik mij over hem ontfermd.”*

Waarom is uit de u voorgelegde samenvatting weggelaten dat de oom van Nihat die Baybasin moest terugbellen niet Gül maar **Deniz** heette? Ik noem dit opzettelijke misleiding van u als rechter zowel in 1<sup>e</sup> instantie als in hoger beroep. Dat we daar nu pas achter komen, is omdat uw hof uiteindelijk in 2014 de vertaling van de als bewijs aangevoerde gesprekken heeft bevolen.

Een tweede voorbeeld:

Op 19 december 1997 (gesprek C-6-3, vertaling p. 46) belt Baybasin met Nevzat Sözer en een onbekende man. In het gesprek wordt het volgende gezegd:

*“NN zegt dat aan hen wat gegeven zal moeten worden. HB vraagt waar dat voor nodig zou zijn. De fout ligt bij de boekhouder en ze moeten de boekhouder dan maar voor de rechtbank dagen. Er was op ‘ons’ bedrijf al contact gelegd met de directeur van het boekhoudkantoor, zegt NN. (---) HB is het er niet mee eens dat deze dame die stukken heeft gegeven en dat NN haar had moeten instrueren dat zij dat niet had moeten doen, maar dat zij naar de boekhouder had moeten verwijzen, zoals iedereen in Turkije dat doet. Desgevraagd zegt NN dat het personeel niet van deze zaken op de hoogte is. HB vraagt of het personeel niet weet dat Celal dit zo heeft gedaan.”*

Het gaat hier wederom onmiskenbaar over de fouten die Deniz heeft gemaakt en waarvoor meerdere gedupeerden contact met advocaat Sözer hadden opgenomen. Ook deze verwijzing naar Deniz is onvertaald gebleven in de samenvattingen in het dossier.

Deze twee voorbeelden laten zien dat de rechtbank er volstrekt ten onrechte van uitging dat in de gesprekken over en met Celal Gül werd gesproken. De rechtbank was hierin misleid door de geselecteerde weergave van het gesprokene en het valselijk aanwijzen van de gesprekspartner als Gül. Zoals uit deze enkele voorbeelden blijkt, gingen vrijwel alle gesprekken over de ex-boekhouder Celal Deniz, die naast andere bedrijven de familie had opgelicht en met wie was overeengekomen dat hij zijn schulden zou terugbetalen. Toen hij zich niet aan de gemaakte afbetalingsregeling hield zijn er juridische procedures gevolgd.

Ik geef nog een voorbeeld over het civielrechtelijk karakter van de inning van de overeengekomen terugbetaling van het door Deniz van de familie gestolen geld.

#### Een derde voorbeeld:

In gesprek C-3-7 (gesprek van 26 januari 1998, Koerdische vertaling p. 18) bespreekt Baybasin opnieuw de problemen met Celal Deniz en zijn achterstand in de afgesproken terugbetaling aan de familie. Hij zegt dan letterlijk:

*"Ik zal de advocaat vragen om schuldbekentenissen klaar te maken voor jullie."*

M.a.w., ook het opstellen van de schuldbekentenissen liep via advocaten.

We kunnen op basis van dit alles, de verklaringen van de echte schuldenaar en de advocaat en de volledige vertalingen van de gesprekken concluderen, dat het Celal Deniz is geweest die op of omstreeks 8 maart 1998 het door de AG bedoelde bedrag van 60.000 DEM heeft terugbetaald aan de familie en ter aflossing van zijn schuld op of omstreeks 6 februari 1998 een auto ter waarde van 73.000 DEM heeft afgestaan en op of omstreeks 8 maart 1998 een schuldbekentenis heeft ondertekend voor een bedrag van 1.000.000,- DEM. Het was in ieder geval niet Celal Gül, zoveel is wel duidelijk.

Jeroense spreekt in zijn financiële rapportages ook nog over een bedrag van 100.000 DEM dat Celal Gül aan Baybasin had afgestaan op of omstreeks 5 november 1997. Dit zou aan hem zijn afgegeven tijdens een ontmoeting die Baybasin met Gül zou hebben gehad diezelfde dag omstreeks 20.00 uur. De taptolken en Jeroense leidden dit af uit de telefonische afspraak die hierover werd gemaakt. Uit voor ons oncontroleerbare stemherkenning leidde men af dat Baybasin die afspraak met Gül maakte. Het gaat hier om gesprek C-3-1-1 (5 november 1997, vertaling p. B1) Men heeft alleen voor ons verborgen gehouden dat de man met wie Baybasin deze afspraak maakt door Baybasin bij aanvang van het gesprek wordt begroet als 'Hizmet'.

#### Het vierde voorbeeld:

*"3281 Kant 2\_01.971105-16.41*

*Hüseyin Baybain (stemherkenning) wordt gebeld door ene (fon:) Hizmet (naam genoemd door HB)*

*(in verband met twijfel bij de fonetisch uitgesproken naam zal de tegenspreker door vertaler als NN worden aangeduid)*

*Hüseyin Baybasin (stemherkenning): Hallo*

*NN: Dank u. Ik ben op een plaats waar ik thee gedronken heb...*

*HB: Waar?*

*NN: Ja eh daar eh maar ik ben bij dinges... Ben je in de buurt?*

*HB: Nee. Ik kan eh op zijn vroegst tegen acht uur daarheen komen.*

De door Jeroense bedoelde afspraak op 5 november 1997 om 20.00 uur blijkt dus niet gemaakt met Celal Gül, zoals het ontnemingsdossier u tot nu toe probeert wijs te ma-

ken. De vertaler, mevrouw Bosscha, hoort een begroeting waarbij Baybasin de man aanspreekt met Hizmet, fonetisch gespeld. Wat moet ik hier verder nog aan toevoegen?

### **Conclusie voor zaak Celal Gül**

Er rest maar één conclusie in de zaak Gül en dat is dat er geen snipper bewijs, geen enkele aanwijzing is, dat Baybasin een heroïneschuld bij ene Celal Gül heeft geïnd. Het veronderstelde slachtoffer heeft dit zelf via zijn advocaat tegengesproken. De echte schuldenaar, Celal Deniz, heeft zich tot u gewend, toen het niet lukte hem rogatoir te laten horen. Wat hij verschuldigd was aan de familie had een legale basis. Daar is niets strafrechtelijk laakbaars aan. De volledige vertaling van de gesprekken bevestigen dit. En dat cliënt in november 1997 mogelijkermits geld van een derde zou hebben ontvangen, namelijk van ene Hizmet (fonetisch gespeld), kunnen we evenmin als een strafbaar feit als bedoeld in artikel 36° Sr (oud) definiëren. Cliënt runde veel legale business waaruit hij inkomsten had. Daarnaast werd er via companies als Western Union ook regelmatig geld vanuit Turkije naar Nederland overgemaakt voor de lopende uitgaven. Dat soort geld ontving cliënt ook wel contant.

### **Heeft ook Deniz al eerder een verklaring afgelegd?**

Wat mij ook in deze zaak weer verontrust is wat Celal Deniz in zijn verklaring aangeeft: *“In april 1998, toen meneer Hüseyin en een aantal naasten werden gearresteerd in Nederland, heb ik bij de narcotica eenheid in Istanbul mijn verklaring afgelegd aan de Nederlandse politie met behulp van een tolk. Ze hebben gedetailleerd naar de gebeurtenissen gevraagd en ik heb de vragen beantwoord. Ik woon momenteel niet in Istanbul. De advocaat van Hüseyin Baybasin heeft me gevraagd op papier te zetten wat zich destijds heeft voorgedaan. Dit is wat ik mij in het kort kan herinneren. Als u andere vragen heeft, kan ik deze voor zover ik mij kan herinneren, beantwoorden.”*

We kunnen Deniz hier geen nadere vragen over stellen, omdat uw hof heeft besloten de man niet nader te horen. Maar het gaat hier wel om de zoveelste gehoorde getuige in de zaak die al in een vroeg stadium een ontlastende verklaring blijkt te hebben afgelegd, welke niet in het dossier is terug te vinden. Ik wijs u nog maar eens op de woorden van de financieel rechercheur D. Karst: *“Alles wat ontlastend is en wat niet relevant is, gaat niet in het dossier.”* en de woorden van mr. J. Pen: *“De strafbare feiten waarvan Cettinkaya verdacht zou kunnen worden, betreffen niet alleen artikel 272. Het betreft ook valsheid in geschrifte en oplichting.”*

De onregelmatigheden in het opsporingsonderzoek kunnen talrijk worden genoemd, de rechter is op meerdere punten en uiteindelijk voor wat betreft de essentie van de zaak ernstig misleid. Deze misleiding is jarenlang verborgen gehouden door het presenteren aan de rechter van suggestieve en zelfs vervalste samenvattingen door anonieme taptolken. Ik acht dit een ernstige, niet meer te repareren inbreuk op cliënts recht op een *fair process*. Zo dit niet tot een niet-ontvankelijkverklaring van het OM leidt, waarop ik uitdrukkelijk een beroep doe in deze zaak, moet dit minst genomen leiden tot afwijzing van deze vordering.



Maar zoals gezegd moet die conclusie tot afwijzing van de vordering reeds volgen op grond van de nieuw gebleken feiten zoals hiervoor gememoreerd. Het zijn feiten die de door het OM gepresenteerde ‘aanwijzingen’ volledig naar het land der fabelen verwijzen. Ik bepleit dus primair niet-ontvankelijkheid en subsidiair afwijzing van de vordering Celal Gül.

### **De zaak Şimşek**

Ik kom daarmee op de zaak Şimşek. In deze zaak wil het OM cliënt miljoenen afhandig maken. De nieuw berekende vordering bedraagt thans € 2.097.882. Over deze zaak heb ik al veel naar voren gebracht. Ik zal dat nog een keer kort op een rij zetten, inclusief alle bewijsstukken die we in de loop der jaren in deze zaak hebben ingebracht. Mijn conclusie in deze zaak zal eveneens zijn: primair niet-ontvankelijkheid van het OM en subsidiair afwijzing van de vordering. Het bewijs van dwang wordt uitsluitend afgeleid uit twee verklaringen van de heer Şimşek zelf in aanwezigheid van wederom rechercheur Jeroense, welke verklaringen keer op keer zijn herroepen in aanwezigheid van Turkse en Nederlandse rechters (-commissarissen) en (hoofd)officieren van justitie. De verdediging heeft in al die 16 jaar dat zij kennis van dit dossier heeft, niet de gelegenheid gehad om deze getuige over de relevante onderdelen van zijn beschuldigingen te horen. Recent is bij de Turkse rechter gebleken dat de man überhaupt niet meer bij machte is een zinnig antwoord te formuleren op de hem over de kwestie gestelde vragen. Ik zal toelichten waarom dit ook tot niet-ontvankelijkheid van deze vordering moet leiden dan wel tot uitsluiting van het bewijs van de eerder door deze man afgelegde verklaringen. Daarnaast blijkt uit de door ons overgelegde documenten dat het veronderstelde door wie dan ook verkregen voordeel in deze zaak nihil is geweest. Er zijn in deze kwestie slechts verliezen geleden door Ebedin Gündeş, de zwager van cliënt.

### **Een puur civiele kwestie**

De aan de vordering ten grondslag gelegde afpersing/bedreiging door cliënt van Ahmet Şimşek blijkt een volstrekt onjuiste aanname die door eenieder die met de zaak te maken heeft gehad, wordt ontkend. Ook de Turkse rechters die Şimşek over de kwestie verhoorden en Şimşek zelf in zijn meeste verklaringen, zijn deze mening toegedaan. Het gaat hier om een volstrekt legale transactie uit 1997 en 1998 tussen Ahmet Şimşek en cliënts zwager Ebedin Gündeş. Toen ik in 2004 door de rechtbank in staat werd gesteld aanwezig te zijn bij een rogatoir verhoor van Şimşek in Istanbul, liet de Turkse hoofdofficier van justitie Erol Tut, die het verhoor leidde, mij weten dat ik geen vragen mocht stellen, omdat het hier “*een Turkse civielrechtelijke kwestie betrof*”. De rechter-commissaris mr. R.J.H. Goossens die hierbij aanwezig was, schreef over dit voorval:

*Eén van de eerste door de raadvrouw gestelde vragen, die betrekking had op de waarde van de appartementen in kwestie, werd door de waarnemend Hoofdofficier van Justitie niet toegestaan omdat de relevantie van die vraag niet werd*

*ingezien aangezien, zakelijk weergegeven, het een Turkse civielrechtelijke kwestie betrof.*<sup>38</sup>

Hoofdofficier Tut had Şimşek toen al twee keer verhoord over de kwestie, eenmaal toen hij alleen met hem was op 19 januari 2004, en nogmaals op 30 juni 2004 in aanwezigheid van de Nederlandse rechter-commissaris en officier van justitie en mijzelf. Şimşek was beide keren zeer duidelijk geweest. Op 19 januari 2004 had hij Tut verteld:

*“Naar aanleiding van het voorval waar u mij naar vraagt, zijn eerder al een Nederlandse politiemann en een tolk in Turkije bij me gekomen. Ze hebben mij een heleboel informatie gevraagd met betrekking tot Hüseyin Baybasin. Dit vond plaats in het jaar 1999. Via de tolk heb ik geprobeerd die Nederlandse functionaris te vertellen wat ik wist. Het moet echter wel zo zijn dat de tolk destijds datgene wat ik zei door elkaar heeft gehaald en onjuist heeft vertaald, aangezien ik vandaag wederom moet verklaren. (---)*

*De essentie van de gebeurtenis waarmee ik te maken heb gehad, is als volgt: In de jaren 1996-1997 ben ik begonnen met onderwijsactiviteiten. Mijn doel was om bij te dragen aan het onderwijs door het oprichten en openen van een particulier college, en met dat doel voor ogen ben ik begonnen met de bouw. Ik had niet genoeg kapitaal. Bij de banken kon ik ook geen lening afsluiten. Toen heb ik geprobeerd om het benodigde geld op de markt bij elkaar te krijgen. Het verkrijgen van geld op de markt werd gedaan door een kennis van me, genaamd Ali Aktan. Ik leende geld. Ik betaalde rente. Toen ik begreep dat ik het daarmee niet zou redden heb ik een paar van mijn grondstukken in de verkoop gedaan, om behalve het college ook nog een universiteit op te richten. Toen kwam mijn medewerker Ali Aktan op een dag bij mij en zei: “Nu we toch grond gaan verkopen heb ik iemand gevonden die geld heeft. Zijn naam is EBEDIN GÜNDEŞ. (---) Dit heeft plaats gevonden in de jaren 1996-1997. (---) Ik heb hem drie stukken grond verkocht. Met het geld dat ik ontving loste ik mijn schulden op de markt af en probeerde ik de bouw te voltooien. Enige tijd daarna zijn Ebedin Günde en Ali Aktan samen met enige mij onbekende personen naar mijn kantoor gekomen; ze vertelden dat het bestemmingsplan niet toestond dat er op de grond, die ik hun had verkocht, hoge gebouwen werden neergezet, en voorts dat ik hun de grondstukken tegen een te hoge prijs had verkocht; ze wilden dat ik de grondstukken terug zou nemen en hun het geld zou betalen. Ik heb gezegd: “Ik kan de grondstukken niet terugnemen, want ik heb het geld al uitgegeven”. Zij hebben me verwijten gemaakt, maar verder is er tussen ons geen sprake geweest van bedreigingen, chantage, pressie of dwang. Later heb ik met deze kopers van de door mij verkochte grondstukken een convenant opgemaakt met betrekking tot een ander grondstuk. Er waren problemen met dat grondstuk. Die heb ik opgelost. Het eigendomsbewijs van dat laatste grondstuk, dat goed was voor 30 appartementen, heb ik aanvang 1998 aan Ebedin Gündeş geleverd. Zij hebben de eerste drie grondstukken die ik had verkocht aan mij teruggegeven. Omdat we geen geld hadden, hebben we niet kunnen voldoen aan de voorwaarden van het convenant, dat we onderling hadden gesloten. Tussen ons is echter geen sprake geweest van enige ruzie of bedreiging of iets dergelijks.”*

<sup>38</sup> zie het betreffende proces-verbaal van bevindingen van 30 juni 2004 van mr. Goossens

*“DESGEVRAAGD verklaarde getuige (Şimşek): Toen we ten tijde van de onenigheid met betrekking tot die grondstukken op een dag in het kantoor van Nevzat, de advocaat van Ebedin Gündes, zaten te praten en een convenant aan het opmaken waren, zei Ebedin tegen mij: “Wij hebben iemand boven ons. Die woont in het buitenland. Hij wil je telefonisch het een en ander zeggen”. Hij belde en gaf mij de telefoon. De stem in de telefoon zei tegen mij: “Die mannen worden de dupe, het zou goed zijn als jullie die zaak zo snel mogelijk oplossen”. Ik heb hem geantwoord: “Ik doe wat in mijn vermogen ligt”. De persoon die ik aan de lijn had heeft me niet bedreigd. Hij heeft slechts beleefd de wens te kennen gegeven dat er een eind aan de onenigheid zou komen. Jaren later heb ik vernomen dat die persoon de achternaam Baybasin draagt. Ik ken Hüseyin Baybasin verder niet. Ik heb geen zakelijke relatie met hem. Ik heb op geen enkele wijze iets met hem te maken.”<sup>39</sup>*

Op 30 juni 2004 vertelde Şimşek dat op dat moment de bouw van het aan Gündes geleverde project nog steeds niet was voltooid.<sup>40</sup> Ook gaf hij aan dat hij indertijd voor het verwezenlijken van zijn plannen tot het bouwen van een particulier college bij wel 50 personen op de particuliere markt geld had geleend. In 2010 voegde hij daaraan toe dat het hem indertijd veel moeite had gekost om de leningen terug te betalen en dat door sommige van zijn schuldeisers met beslaglegging was bedreigd.

Een jaar daarvoor schreef Şimşek mij dat hij indertijd middels een makelaar land aan Ebedin Gündes had verkocht. En omdat dit land niet voldeed aan gedane beloften, is dit land door hem teruggekocht via een ingeschakelde tussenpersoon.<sup>41</sup> Dit was Mehmet İshakoğlu, zo blijkt uit een onderzoek van de financieel adviseur van de Belastingdienst Kadiköy, K.D. Çağlı.<sup>42</sup> Het ging, zo schrijft Çağlı, om drie percelen die door Ebedin Gündes van de heer Şimşek voor in totaal 3.500.000.000 T.L. zijn gekocht en die op 8 januari 1998 aan Şimşek's tussenpersoon İshakoğlu zijn teruggeleverd voor een koopsom van 3.300.000.000 T.L.

Hiervoor in de plaats is het stuk land in Kartal aan Ebedin Gündes verkocht met de rechten op 30 appartementen in aanbouw. Voor deze ruil heeft Ebedin Gündes nog 3.750.000.000 T.L. moeten bij betalen, zo schrijft Çağlı in zijn rapport.

Ondertussen is ook het originele protocol van 1 februari 1997 boven water gekomen waarin Gündes en Şimşek tot deze afspraken waren gekomen. De handtekening onder dit protocol is onmiskenbaar afkomstig van Şimşek.<sup>43</sup>

Çağlı noteert dat tijdens zijn onderzoek in 2004 de bouw van het project geheel was stilgelegd en dat er op dat moment voor Gündes niet meer was overgebleven dan een

<sup>39</sup> proces-verbaal van rogatoir verhoor van Ahmet Şimşek, 19 januari 2004 te Istanbul

<sup>40</sup> proces-verbaal van rogatoir verhoor van Ahmet Şimşek msek, 23 juni 2004 te Istanbul

<sup>41</sup> brief d.d. 20 januari 2003 van Şimşek, als productie 5 gevoegd bij mijn Toelichting horen getuigen d.d. 24 maart 2003

<sup>42</sup> Dit rapport gedateerd op 11 mei 2004 is als productie 6 bij mijn pleitnotities van 16 november 2004 in de procedure ingebracht. Ik voeg het nogmaals bij als **bijlage 11**

<sup>43</sup> protocol gedateerd 1 februari 1997 als prod. 1 gehecht aan de vragenlijsten voor de getuigen in Turkije, welke ik bij brief van 23 september 2016 toezond aan de raadsheer-commissaris.

recht op nog 12 te bouwen appartementen. Hij noemde de uitkomst voor Gündes op dat moment ronduit verliesgevend. Het rapport werd mede ondertekend door Gündes én Şimşek samen.<sup>44</sup>

Ebedin Gündes was in eerste instantie teleurgesteld en boos omdat Şimşek hem drie stukken land had verkocht waarvoor hij niet de hem toegezegde bouwvergunning kon krijgen. De oplossing is uiteindelijk gevonden in de transactie zoals door Çağlı beschreven. Een zuiver civielrechtelijke kwestie, zoals de Turkse hoofdofficier van justitie Tut al 13 jaar geleden aangaf. Het betreft een civielrechtelijke transactie waarmee, zo kunnen we met de kennis van nu wel stellen, Gündes flink het schip is ingegaan.

### De waarde van het project nu

Het vervolg kent u. Ik heb ten bewijze daarvan al diverse documenten aan uw hof overgelegd.

Allereerst is door hetzelfde taxatiebureau van stadsplanoloog Mahmut Öztürk waarmee Jeroense in 1999 in zee was gegaan, de waarde van het door Şimşek in januari 1998 aan Gündes verkochte onroerende goed te Kartal op 20 september 2006 op niet meer dan \$ 204.192,- gewaardeerd. Öztürk komt om precies te zijn tot een *'totale waarde van de ruwbouw plus de kadastrale waarde voor ieder appartement van 15.315 YTL (\$ 11.344) in totaal dus 275.00 YTL (\$ 204.192,-)'*.<sup>45</sup> Dat is een groot verschil met de waarde die hetzelfde bureau aan het project toekende op 26 april 1999, na een taxatieopdracht van Jeroense, namelijk fl. 6.480.000,-.<sup>46</sup> Deze enorme verschillen in taxatiewaarde door een en dezelfde makelaar/planoloog van een en hetzelfde bouwproject noemde ik eerder al zeer bedenkelijk en reden voor mij de heren Öztürk en Jeroense daarover te willen ondervragen.<sup>47</sup> Deze verschillen zijn nog steeds niet opgehelderd. Sterker, Jeroense voegde gewoon het oude taxatierapport van Öztürk van 1999 bij in zijn nieuwe financiële rapport van 1 augustus 2013, zonder ook maar een woord vuil te maken aan het rapport van Öztürk van 2006, dat een geheel ander financieel plaatje schetst. Wel heeft Jeroense in zijn financiële rapport van 2013 zijn eerdere schattingen van het project flink naar beneden bijgesteld.

Jeroense baseert zich namelijk plotsklaps niet meer op Öztürks rapport, maar op een verklaring die de aannemer Eksioğlu tegenover hem en de AG aflegde op 8 juni 2010. De aannemer zou hebben verklaard, zo relateert Jeroense, dat de appartementen normaal voor 200.00 YTL per stuk verkocht werden, hetgeen omgerekend zo'n € 100.000 per appartement zou zijn. Op basis hiervan berekent Jeroense in zijn rapport de nieuwe waarde van het complex in Kartal op € 1,6 miljoen (in zijn proces-verbaal van 16 mei 2017 volgens de toen geldende koerswaarden weer herberekend op € 1.763.856).

<sup>44</sup> ibidem rapport d.d. 11 mei 2004 van Çağlı van de Belastingdienst, p. 4

<sup>45</sup> bijlage 12: rapport Mahmut Öztürk van 20 september 2006, eerder overgelegd bij pleidooi d.d. 21 juni 2007

<sup>46</sup> financieel dossier, document E-19-6, pp. 688/689

<sup>47</sup> pleitnotities d.d. 21 juni 2007, p. 5



Maar wat Jeroense vergat te vermelden, waarschijnlijk in de hoop dat niemand het dossier echt goed zou lezen, is dat de door hem gehoorde aannemer Eksioğlu volgens het proces-verbaal meer heeft gezegd. Eksioğlu gaf aan slechts 14 appartementen aan Gündes te hebben geleverd en niet 16. En na de woorden: “ *De marktwaarde van de appartementen die ik aan Ebedin GUNDES heb opgeleverd zou in die tijd onder normale omstandigheden 200.000,- Turkse Lira zijn.* ” ging hij verder:

*“Echter, Ahmet Şimşek die aandeelhouder was van de appartementen, had buiten de appartementen die hij aan Ebedin Gündes had overgedragen, nog andere appartementen in eigendom. Omdat Ahmet Şimşek geld schuldig was aan het Tasaruf Mevduati Sigorta Fonu (Verzekeringsfonds Spaartegoeden) is op deze appartementen beslag gelegd en zijn deze appartementen in onafgebouwde staat ver onder hun waarde, voor bedragen tussen de 5000 en 50.000,- Turkse Lira's aan derden verkocht. Hierdoor is de marktwaarde van de appartementen zeer laag geworden. (---)*

*Er ontstonden roddels over de waarde van de appartementen. (---)Allerlei mensen belden mij en stelden mij oneigenlijke vragen over de verkoop van de appartementen. Ik kreeg te maken met claims in de trant van je hebt appartementen verkocht voor 200.000,- Turks lira's, het wordt hier echter voor 5.000,- Turkse Lira's verkocht, geef mij mijn geld terug'.*

En nee, zo gaf Eksioğlu desgevraagd aan, de mensen die hem hierover lastig vielen, hadden niets te maken met Gündes.<sup>48</sup>

Uitgaand van de volledige verklaring van Eksioğlu hebben we dus te maken hebben met 14 appartementen vanaf een waarde van € 2500,- per stuk. De waarde van het voor Gündes overgebleven complex zou daarmee niet de door Jeroense berekende € 1,6 miljoen bedragen, maar slechts € 35.000,- (te weten 14 x € 2500,- ) Gezien de door Çağlı van de Belastingdienst van Kadiköy beschreven voorgeschiedenis van uitruil van grond en bijbetaling en bijdragen in de bouwkosten zou dat inderdaad een flinke verliespost hebben geïmpliceerd voor Gündes.

### **Reële waarde vrijwel nihil**

Op 11 april 2014 heb ik uw hof echter documenten overgelegd die duidelijk maken dat we ook sterk moeten twijfelen aan de juistheid van deze verklaring van Eksioğlu in 2010 dat hij van het aanvankelijke project 14 appartementen aan Gündes had geleverd.

Omdat de AG in zijn rechtshulpverzoek van 24 november 2009 tevens had gevraagd om de situatie op de locatie Spor Caddesi no. 23, Eksioğlu Yasam Sitesi C-blok, Kartal-Istanbul opnieuw te mogen bezichtigen en fotografisch vast te leggen, heb ik de heer Jeroense, die hiertoe samen met de AG naar Istanbul was afgereisd, gevraagd wat de resultaten van hun rogatoire onderzoek in dezen waren. Het was me namelijk opgevallen dat zijn nieuwe financiële rapport van 1 augustus 2013 slechts de oude foto's uit

<sup>48</sup> Proces-verbaal van verhoor van Eksioğlu, 8 juni 2010, p. 2



1999 bevatte. Waar waren de nieuwe, tijdens zijn bezoek in 2010 gemaakte foto's gebleven?

Zoals we weten, verklaarden getuigen als Nevzat Sözer en Ebedin Gündeş eind 2016 nog steeds over een bouwval. In de woorden van Gündeş: *"Şimşek heeft zijn bijdrage aan de bouw nooit betaald. De bouw van de 30 appartementen op C-blok is op geen enkele wijze voltooid, het is daar nu net een stortplaats."*<sup>49</sup> In de woorden van Nevzat Sözer: *"De bouw van C-blok is nog steeds niet voltooid, op dit moment is het een bouwval."*<sup>50</sup>

Maar ook Jeroense zelf heeft uiteindelijk toegegeven dat het project nog steeds niet af is. Op mijn vraag of hij bij zijn bezoek in 2010 geen nieuwe foto's van het project had gemaakt, antwoordde hij bij uw raadsheer-commissaris: *"U vraagt mij of ik nieuwe foto's heb gemaakt van het project toen ik in 2010 een nieuw onderzoek verrichtte in Kartal. U vraagt mij waar deze zijn. Het gebied is vrij desolaat. Ik kon op het project in aanbouw nog steeds niet onderscheiden wat blok C is. Het was een groot project en slecht weer. Ik had geen plattegrond bij me. Ik kan me niet meer herinneren of ik toen impressiefoto's heb gemaakt in 2010."*

Wat we wel weten, geacht hof, is dat deze foto's, mochten zij zijn gemaakt, nooit aan het dossier zijn toegevoegd. Op vragen van de AG antwoordde Jeroens vervolgens: *"U vraagt mij wat de stand van zaken was van de bouw in 2010. De bouw was verder dan op de foto's van 1999. Maar het was nog niet afgerond. Ik weet nu niet meer waarom ik daar geen foto's van heb gemaakt. Ik heb het project bezocht, maar op dat project wist ik niet wat bouwdeel C was. We zijn het terrein niet op geweest. De vordering van het gebouw kan ik alleen in zijn algemeenheid zeggen."*<sup>51</sup>

Tja, wat moet ik hierop zeggen, geacht hof, behalve dat de verklaring van Eksioğlu uit 2010 dat hij van het aanvankelijke project 14 appartementen aan Gündeş had geleverd hiermee wel op erg losse schroeven komt te staan? In opdracht van uw hof (2008) om bewijs te verzamelen over het daadwerkelijk door Baybasin verkregen wederrechtelijk voordeel reist Jeroense in 2010 naar Istanbul. Hij verzocht de Turkse autoriteiten tevoren om het project dat in 1999 nog in aanbouw verkeerde, opnieuw te mogen bezoeken en te fotograferen. Hij raakte echter de weg kwijt – *het gebied is vrij desolaat, het was slecht weer* – kan het gebouw C waarover we hier al jaren discussiëren niet meer vinden – *ik kon op het project in aanbouw nog steeds niet onderscheiden wat blok C is* – maar weet achteraf desgevraagd wel te vertellen dat het nog steeds niet was afgerond. Hij maakt daarom ook maar geen foto's en neemt in zijn rapport slechts een verklaring op van de aannemer die zich zegt te herinneren in 2004 veertien appartementen uit dit niet

<sup>49</sup> proces-verbaal van verhoor proces-verbaal van verhoor van Ebedin Gündeş, d.d. 14-10-2016, Rechter-commissaris van de Rechtbank voor zware strafzaken van Istanbul, Anadolu

<sup>50</sup> proces-verbaal van verhoor proces-verbaal van verhoor van Nevzat Sözer, d.d. 14-10-2016, Rechter-commissaris van de Rechtbank voor zware strafzaken van Istanbul, Anadolu

<sup>51</sup> proces-verbaal van verhoor van getuige Jeroense, 24 november 2014, p. 4

meer te vinden gebouw C aan Gündes te hebben geleverd. Het niet meer te vinden gebouw schat Jeroense op basis van deze verklaring gemakshalve op € 1.763.856,-.<sup>52</sup>

Navraag bij de officiële registers leverde mij in 2014 de informatie op dat er toen inderdaad nog steeds geen sprake was van een afgerond bouwproject en dat daar naar alle waarschijnlijkheid ook nooit sprake van zal zijn. Er staan nog steeds alleen wat bouwputten op het terrein. Dat is het project waarover we hier discussiëren. Zelfs de schatting van Öztürk in 2006 dat het project in discussie indien afgerond wel \$ 204.192,- zou kunnen gaan opleveren, is, zo blijkt nu dus, te voorbarig geweest. Uit een officieel schrijven van het Bureau infrastructuur en stadsontwikkeling van de deelgemeente Kartal, blijkt, dat er al op 29 mei 1998 proces-verbaal is opgemaakt wegens bouwactiviteiten op het perceel, omdat deze hadden plaatsgevonden in strijd met verleende vergunningen. Op 20 oktober 1998 is daarom door de gemeente Kartal een last afgegeven tot het slopen van het reeds gebouwde.<sup>53</sup> Ik gaf aan dat daarmee de bouwgrond waarover we hier spreken dus niets meer waard was geworden dan de waarde van het stuk grond sec. Dit spreekt alle oude en nieuwe berekeningen van Jeroense rechtstreeks en keihard tegen. Er zijn helemaal nog geen appartementen en die zullen er voorlopig ook niet komen. Op 11 april 2014 toonde ik u ook twee aktes uit het Turkse kadaster. Daaruit blijkt dat inderdaad het stuk grond met daarop een verlaten bouwput, met recht van eigendom van grond waarop appartementen konden worden gebouwd al in 2004 door ene Dinçer voor niet meer dan 5500 Nieuwe Turkse Lira is doorverkocht aan een derde, ene Pöge, die het project in 2008 voor dezelfde prijs weer heeft doorverkocht aan ene Güler.<sup>54</sup> Ik berekende dat dit toen neerkwam op een bedrag van € 1888,41. Inderdaad de prijs van recht van eigendom op nog te bouwen appartementen op een braakliggend stuk land waarop sedert 20 jaar al niet mag worden gebouwd.

De meest recente bevestiging van het feit dat er nog steeds niet kan worden gebouwd op het bedoelde perceel 1, sectie 7870, plannummer 53, vindt u in de onlangs door mij ontvangen brief van het Bureau Infrastructuur en stadsontwikkeling van de gemeente Kartal. Deze dateert van 13 maart 2017 en geeft aan dat de stand van zaken nog steeds is dat er proces-verbaal is opgemaakt tegen de bestaande eerdere bebouwing, waarvan u de foto's van Jeroense uit 1999 in het dossier terugvindt. De bij de brief van 13 maart jl. bijgevoegde plattegrond maakt duidelijk dat daarvan verdwenen is het eerder op perceel 7870 ingetekende bouwproject blok C. Wij hebben dat zo duidelijk mogelijk voor u ingetekend (met gele viltstift omlijnd) op de ontvangen tekeningen.<sup>55</sup>

Ik kan op basis van deze informatie geen andere conclusie trekken dan dat u en de verdediging door de heer Jeroense enorm in het ootje worden genomen over de waarde van

<sup>52</sup> proces-verbaal van 16 mei 2017 van Jeroense.

<sup>53</sup> verklaring d.d. 8 april 2014, kenmerk 4828 van het Bureau Infrastructuur en stadontwikkeling, overgelegd als prod 3 bij pleitnotities van 11 april 2014, nogmaals bijgesloten als **bijlage 13**

<sup>54</sup> twee aktes uit het Turkse kadaster, gemeente Kartal te Istanbul van 24 mei 2004 respectievelijk 29 december 2008, nogmaals bijgesloten als **bijlage 14**

<sup>55</sup> **bijlage 15**: brief d.d. 13 maart 2017 van het Bureau Infrastructuur en stadsontwikkeling van de gemeente Kartal met plattegrond

het project, gebouw C in Kartal. Er zijn nog steeds geen appartementen en er is geen enkel uitzicht op een mogelijke toekomstige bouw daarvan.

Toen ik Jeroense vroeg waarom hij geen koopaktes had opgevraagd bij zijn nadere onderzoek bij het kadaster van Kartal, antwoordde hij mij: *“Ik heb geen koopakte opgevraagd.”*<sup>56</sup> Wie schetst vervolgens mijn verbazing toen ik bij het eergisteren nieuw ingebrachte proces-verbaal van Jeroense vervolgens als bijlage een brief aantrof van het Directoraat Eigendomsregister Regionr. 2 te Kartal van 14 januari 2008, waarin de verkopen aan Dinçer en Pöge staan vermeld en waarin wordt aangegeven dat de officiële verkoopakte is bijgesloten. Jeroense was van deze verkoop dus al in 2008 op de hoogte en had de verkoopakten wel opgevraagd. En toch heeft hij geen kopie van de nieuw ontvangen verkoopakte aan het dossier toegevoegd.<sup>57</sup> U begrijpt dat hierover bij mij de vraag rijst: wat moest hier nu weer voor ons verborgen blijven?

Mijn conclusie op grond van dit alles is dat het project in Kartal aantoonbaar nog steeds in de bouwfase verkeert waarin het in 1999 door Jeroense werd aangetroffen. De waarde is tot vrijwel nihil teruggelopen omdat er nog steeds geen bouwvergunning is voor het ooit ambitieuze bouwproject. Gündeş heeft het project in 2004 verkocht voor niet meer dan enkele duizenden Euro's. Hij is met dit project dus ongelooflijk het schip in gegaan. Hij heeft er geen enkel financieel voordeel van gehad, er slechts verlies op geleden.

Dat cliënt uit het project enig voordeel zou hebben behaald via zijn zwager Ebedin Gündeş kan daarmee geheel en al naar het land der fabelen worden verwezen, voor zover daarvoor überhaupt ooit al enig aanwijzing is geweest.

Jeroense en daarmee de AG licht uw hof hierover aantoonbaar vals voor.

### **De rentebetalingen**

Jeroense heeft waarschijnlijk op grond van zijn teleurstellende ervaring in Kartal in 2010, toen hij ‘zijn’ miljoenenproject, Gebouw C, niet meer kon terugvinden, het over een andere boeg gegooid. Uit nieuw opgedoken financiële staatjes van het familiebedrijf Çağdaş Otomotiv, welke ooit naar zeggen van Jeroense in cliënt's woning in Londen werden gevonden, zou blijken dat ene ‘Ahmed Bey’, wat zoveel wil zeggen als ‘mijnheer Ahmed’, tussen juni en oktober 1997 enkele contante betalingen had gedaan aan het bedrijf. Het is voor mij onbegrijpelijk waarom de heer Jeroense ons op dit punt geen inzicht geeft in de officiële administratie van het bedrijf die eind maart 1998 op verzoek van Nederland met veel bombarie in Istanbul in beslag is genomen en die voor zover cliënt weet nooit meer is terugontvangen. Het beslag op het bedrijf en de inbeslagname van de gehele administratie betekenden het faillissement van het bedrijf met meer dan 30 werknemers.

---

<sup>56</sup> Proces-verbaal van verhoor van getuige Jeroense, 24 november 2014, p. 5

<sup>57</sup> bijlage 5 bij proces-verbaal d.d. 16 mei 2017 van Jeroense

Uit de officiële stukken van het bedrijf, waarover Jeroense dus moet beschikken, zou duidelijk kunnen worden wat deze betalingen door ene ‘Ahmed Bey’ inhielden en waarvoor ze waren.

Het is de grote vraag of deze naar zeggen in Londen gevonden overzichten ooit in handen van cliënt zijn geweest. Cliënt was sedert december 1995 toen hij in de door Turkije en Nederland gezamenlijk opgezette val liep aan de Belgisch-Nederlandse grens, niet meer in Londen geweest, zoals ook de heer Jeroense bekend is. Het feit dat deze overzichten in de familiewoning in Londen zijn gevonden waar ook cliënts broers Abdullah en Mesuth (medeaandeelhouders van het bedrijf Çağdaş Otomotiv) en zijn zuster Zerin woonden, zegt weinig over zijn kennis van deze documenten.

Op de naar zeggen van Jeroense in cliënts woning in Lieshout gevonden cheques van Simsek met daarop diverse bedragen is door mij al vele malen uitgebreid ingegaan. Cliënt heeft deze nooit eerder gezien. Het eerste wat hij mij zei toen ik hem met deze aan het dossier toegevoegde kopieën van cheques confronteerde, was, dat deze geen enkele waarde hadden omdat het cheques in Turkse Lira waren waar met de hand DM achter was geschreven. Reeds op 5 april 2005 legde ik een brief van de Yapi Credi Bank over waarin werd bevestigd dat een dergelijke Turkse Lira cheque alleen dan in Duitse D-mark kon worden uitgeschreven, wanneer op de cheque zelf de volledige tekst stond vermeld: *‘te betalen in DM zoals vermeld op cheque’*. Ook behielden deze cheques na uitschrijving niet langer dan 10 dagen hun waarde.<sup>58</sup> Het ging dus om vervalste cheques, hetgeen Jeroense intussen ook toegeeft. De grote vraag blijft hangen, de woorden van Cetinkaya’s advocaat mr. Pen indachtig, dat het ook *‘ook valsheid in geschrifte en oplichting betreft’*, hoe deze fake-cheques in het dossier terecht komen. Het is natuurlijk onzin dat deze zouden zijn uitgeschreven als een schuldbekentenis. Şimşek was zelf jurist, collega van Sözer, en ooit zelfs militair rechter geweest. Cliënt was een doorgewinterd zakenman die in Turkije werd bijgestaan door verschillende advocaten. Dat soort partijen schrijven geen schuldbekentenissen uit op bij voorbaat al waardeloze cheques. Het zoveelste onzinverhaal, dat Jeroense in zijn meest recente berekeningen dan ook maar links heeft laten liggen.

Uiteindelijk berekent Jeroense op basis van de op de financiële staatjes van Çağdaş Otomotiv genoteerde bedragen een totaalbedrag van 653.300 DM ofwel € 334.026 als door het bedrijf wederrechtelijk ontvangen voordeel van ‘Ahmed Bey’.<sup>59</sup> Dit zou dan door cliënt ontvangen wederrechtelijk voordeel betreffen. Dat zijn opeens wel weer heel veel sprongen in één keer. Het impliceert een eerste sprong: dat met ‘Ahmed Bey’ inderdaad wordt bedoeld op Ahmed Şimşek. Voor het antwoord op de vraag of dit juist is of niet, is een vergelijking nodig met de officiële boekhoudoverzichten van Çağdaş Otomotiv over het jaar 1997, die onder leiding van de heer Jeroense in beslag zijn genomen maar die we niet terug hebben gevonden in het dossier. Het impliceert een tweede sprong, namelijk: dat het door Çağdaş Otomotiv ontvangen bedrag ook bij cliënt is terecht gekomen. Hij was slechts één van de vier aandeelhouders van het bedrijf. En het impliceert een derde en laatste sprong, namelijk dat deze betalingen van ene ‘Ahmed

<sup>58</sup> Pleitnotities d.d. 5 april 2005, pp.6 en 7 en producties 3-5

<sup>59</sup> proces-verbaal d.d. 16 mei 2017 van Jeroense, p. 2



Bey' wederrechtelijk werden gedaan aan het bedrijf. Was het immers niet Ahmed Şimşek zelf die vertelde via ene Ali Aktan tot een bedrag van wel 800.000,- DM te hebben geleend van iemand die achteraf Ebedin Gündeş bleek te heten?<sup>60</sup> 800.000 DM bedraagt omgerekend met de door Jeroense gehanteerde koers € 409.033,50. Het aan Şimşek geleende bedrag door Gündeş van € 409.033,50 overstijgt dus nog steeds het bedrag van € 334.026 dat Jeroense berekent als het door de familie van Şimşek afgepakte bedrag zoals dat mogelijkwerijs zou kunnen blijken uit in Londen gevonden financiële overzichtjes van het bedrijf. Met dit bedrag zou de totale schuld die Şimşek zelf aangaf aan de familie te hebben gehad dus nog niet eens zijn afbetaald. En dan spreek ik nog niet eens over eventuele rentebedragen die Şimşek zelf zegt indertijd met wel 50 partijen van wie hij geld had geleend, overeen te zijn gekomen.

Ik heb cliënt gevraagd wat indertijd gangbare rentebedragen waren, die op de vrije markt gebruikelijk waren voor grote, risicovolle leningen. Hij gaf aan dat dat zeer kon variëren al naar gelang de duur van de lening en het risico. In ieder geval zo zei hij, kon geen hogere rente worden gevraagd dan het officieel vastgestelde wettelijke maximum. Ik neem aan dat een jurist als Şimşek zich daarvan zeer wel bewust is geweest en geëigende stappen zou hebben gezet indien hem meer dan wettelijk was toegestaan en onderling was overeengekomen aan rente zou zijn gevraagd. Zijn verklaringen op dit punt tegenover Jeroense zijn rechtstreeks leugenachtig.

### Geen sprake van bedreiging of chantage

Er is nooit sprake geweest van bedreiging, chantage of dwang, zo verklaarde Şimşek in 2004 tegenover de rechter-commissaris en de hoofdofficier van justitie. Op 19 januari 2004 vertelde Şimşek aan hoofdofficier van justitie Tut dat cliënt hem in een eenmalig telefonisch contact ter ondersteuning van Ebedin Gündeş had gezegd: *"Die mannen worden de dupe, het zou goed zijn als jullie die zaak zo snel mogelijk oplossen."*<sup>61</sup> Op 23 juni 2004 voegde hij hieraan toe dat Baybasin hem bij die gelegenheid zou hebben gezegd:

*"De mannen aan wie je de grond hebt verkocht zijn onze mensen, je blijkt hen in een moeilijke positie te hebben gebracht; wij hebben geld nodig en geen appartementen. We laten in het zuidoosten scholen bouwen; maak het ons niet lastig, anders stellen we je als bedrieger aan de kaak en maken je te schande; dan kom je in de problemen; betaal ons geld."*<sup>62</sup>

Şimşek spreekt hier over het telefoongesprek dat hij met Baybasin voerde vanuit het kantoor van advocaat Sözer, waar hij was voor overleg met Gündeş, zo gaf hij in beide verklaringen aan.

Het moet gaan om gesprek C-6-19 (genoteerd als gevoerd op 10 december 1997, vertaling pp. 30 ev.) Het is uiterst vreemd dat dit gesprek volgens het dossier wordt gevoerd

<sup>60</sup> p. 20 en pp. 347-350, rapport (nader strafrechtelijk financieel onderzoek) d.d. 1 augustus 2013 van het Nader Strafrechtelijk Financieel Onderzoek

<sup>61</sup> Proces-verbaal van rogatoir verhoor van Ahmet Şimşek, 19 januari 2004 te Istanbul

<sup>62</sup> Proces-verbaal van rogatoir verhoor van Ahmet Şimşek, 23 juni 2004 te Istanbul



op 10 december 1997 terwijl de daarin besproken oplossing, een uitruil van bouwgrond tussen Ebedin Gündeş en Şimşek al op 1 februari 1997 in een door partijen ondertekend protocol was neergelegd. Maar goed, ik sprak al eerder over een Kafkaïaanse situatie, waarin we moeten worstelen met fragmenten uit telefoongesprekken waarvan de authenticiteit qua inhoud en tijdstip van het gesprek ter discussie staat.

Maar als ik de woordelijke vertaling van mevrouw Bosscha van dit gesprek bekijk, dan wordt er in het gehele gesprek geen onvertogen woord gezegd door cliënt richting Şimşek. Integendeel. Het is duidelijk dat Şimşek onder een grote schuldenlast gebukt gaat ook richting de familie en daarvoor een oplossing zoekt. Enkele fragmenten uit het gesprek dat tussen Baybasin, Sözer en Şimşek wordt gevoerd geef ik hier ter illustratie:

*“Hüseyin Baybasin belt naar een NN man (Sözer) die hij aanspreekt als ‘mijn hoca [=leraar ofwel geestelijk leider]. (Hij krijgt Şimşek aan de lijn)*

*Er volgt een hartelijke begroeting. (---) Ahmet zegt dat hij geen woorden kan vinden, dat hij zich beschaamd voelt tegenover HB. (---) HB (--) zegt dat hij het als zijn taak ziet om Ahmet behulpzaam te zijn en dat hij hem waardeert. (---) Ahmet zegt dat hij voor wat contanten betreft in een moeilijke situatie zit. HB zegt dat hij Ahmet heeft laten weten dat hij zijn hulp aanbiedt om die drukte eens te ordenen en dat hij niet wil dat Ahmet zich beschaamd zal voelen. (---)HB: Geduld mijn hoca, u bent meer dan welkom. Het zou mij een eer zijn om u te ontvangen, mijn hoca. Ik zal wel eens met de vrienden spreken.*

*HB (---) vraagt zich af waar de problemen van Ahmet vandaan komen en zegt dat hij dacht dat Ahmet met het geld dat hij van hem (HB) had geleend zaken heeft gedaan en dat voor hem alles goed ging. Ahmet zegt dat het helemaal niet goed gaat. HB zegt hierop dat als het voor Ahmet een last geworden is, er natuurlijk gezamenlijk naar een oplossing moet worden gezocht.*

*HB: Zegt u het maar. Als u wilt kunnen we het vandaag nog stopzetten. Echt ik..”*

Uit de volledige vertaling van gesprek C-6-1 blijkt dat Şimşek inderdaad geld schuldig was aan de familie en op dat moment in financieel zwaar weer was verzeild, gezien zijn investeringen en zijn schulden bij diverse partijen (naar Şimşeks eigen zeggen 50 schuldeisers) en dat Baybasin zich bereid toonde namens de familie een oplossing te vinden die voor eenieder goed zou uitpakken.

Het ging hier dus, zoals eenieder die hierbij indertijd betrokken was aangeeft, om een zuiver civiele kwestie van door de familie uitgeleende gelden en een schuldenaar die zijn overeengekomen rentes niet meer kon voldoen. Als familieoudste werd Baybasin hierover telefonisch geconsulteerd. En het gesprek laat zien dat Baybasin in dit gesprek Şimşek uiterst voorkomend en behulpzaam tegemoet trad in het zoeken naar een gezamenlijke oplossing. Van afdreiging is geen sprake. Hiervoor levert dit gesprek geen greintje bewijs.

### Het niet kunnen horen van Şimşek over zijn beschuldigingen van afdreiging

De enige aanwijzing voor de veronderstelde afdreiging zijn de twee verklaringen van Şimşek zelf tegenover Jeroense, eenmaal in 1999 en eenmaal in 2010. Het is dan ook de verklaring van 1999 van Şimşek zelf waarop de rechtbank zich op dit punt in haar vonnis van 20 mei 2015 baseert.<sup>63</sup> En dat was reden voor mij om te blijven verzoeken deze getuige Şimşek zelf te mogen horen. In die zin dat ik hem daadwerkelijk vragen kon stellen over de in het bijzijn van Jeroense geuite beschuldigingen, die Şimşek bij andere gelegenheden keer op keer weer terugnam.

Ik had zelfs een brief van Şimşek ontvangen, waarin hij mij na zijn twee verhoren door hoofdofficier van justitie Erol Tut in 2004 schreef:

*“Ik heb het al eerder gezegd en ik zeg het nu voor de laatste keer: Ik heb nooit noch een wettelijke noch een onwettelijke relatie met Hüseyin Baybasin gehad. Ik heb van hem geen enkele bedreiging of druk ondervonden. Er heeft hiermee in Turkije ook geen enkel strafrechtelijk onderzoek plaats gevonden. Ik begrijp niet dat de Nederlandse Autoriteiten nadrukkelijk meer over mij denken te weten dan ikzelf!!!!”*<sup>64</sup>

Zoals bekend is mij in 2004 door hoofdofficier van justitie Tut het woord ontnomen, toen ik een eerste poging deed om de mij door de rechtbank toegestane getuige Şimşek een vraag te stellen over de door hem geuite beschuldiging. Vervolgens werd Şimşek in 2010 in de fase van het lopende hoger beroep opnieuw door Jeroense en de AG gehoord zonder dat ik als advocaat bij dit verhoor werd betrokken. Şimşek zou in dat verhoor zijn beschuldigingen van afdreiging hebben herhaald, volstrekt in tegenspraak met wat hij eerder verklaarde in aanwezigheid van de Turkse en Nederlandse justitiële autoriteiten in 2004. Ik insisterde daarom bij uw hof bij mijn verzoek alsnog in staat te worden gesteld deze getuige te horen. Ik deed daarbij een beroep op de toen recente uitspraak van het EHRM inzake Vidgen v. Nederland van 2012, waarin was bepaald dat de onmogelijkheid van de verdediging om zelf vragen te stellen aan een getuige die centraal staat in het bewijs een inbreuk op artikel 6 lid 1 en 3(d) van het EVRM impliceert.<sup>65</sup>

Uw hof heeft vervolgens bepaald dat deze getuige alsnog moest worden gehoord in aanwezigheid van uw raadsheer-commissaris en de verdediging over de door hem geuite beschuldigingen. We kennen het verloop van het toen volgende drama. De Turkse autoriteiten weigerden de raadsheer-commissaris toegang voor een rogatoir verhoor en onderzoek, zeiden vervolgens een gepland video-verhoor af omdat de dag van een testverbinding hen niet beviel en zijn uiteindelijk overgegaan tot het (opnieuw) zelf horen van deze getuige. Het resultaat hiervan is u bekend. Tegenover de rechter-commissaris van de rechtbank te Istanbul, Anadolu, gaf Şimşek als antwoord op mijn lange lijst van vragen over het hiervoor gaande en de ooit door hem geuite beschuldigingen:

*“Ik lijd aan een ernstige hartziekte. De situatie die u mij voorlegt is een situatie van 15-16 jaar geleden. Ik kan mij helemaal niks meer herinneren. De namen Nevzat Sözer,*

<sup>63</sup> Vonnis d.d. 20 mei 2005, p. 7

<sup>64</sup>, brief d.d. 24 november 2004 van A. Şimşek overgelegd als productie 7 bij pleitnotities d.d. 11 april 2014

<sup>65</sup> EHRM inzake Vidgen v. Nederland van 10 juli 2012, appl. No. 29353/06.

*Celal Gül, Celal Deniz, Ebedin Güne, die u mij uit de instructiebrief voorleest, herinner ik mij, omdat wij 18 jaar geleden in dezelfde omgeving hebben gewoond. Ik had grond, deze had ik verkocht, Ik kan mij het perceel, het nummer op dit moment niet herinneren. (---) Ik had de grond aan Mehmet Ishakotu verkocht, ik weet niet aan wie hij het later heeft doorverkocht. Hoezeer ook de getuige Nevzat Sözer heeft verklaard dat ik een conflict met Ebedin heb gehad en dat hij bij dit conflict heeft bemiddeld, is niet waar. Ik heb enkel via via gehoord dat Nevzat advocaat is, ik ken hem niet persoonlijk, ik heb hem niet gezien. Dit is wat ik weet over dit onderwerp."*

Gezien al het voorgaande en de door Şimşek in aanwezigheid van Jeroense geuite beschuldigingen lijkt mij dit antwoord weinig bevredigend, behalve als je het leest als de zoveelste bevestiging van zijn zijde dat er nooit enig conflict is geweest tussen hem en de familie Baybasin waarin zijn collega advocaat Nevzat Sözer heeft bemiddeld. Maar voor het overige is het duidelijk dat Şimşek op geen enkele wijze nog een herinnering heeft aan zijn eerdere beschuldiging, dat hij in het advocatenkantoor van zijn confrère Sözer zou zijn bedreigd door potige kerels om aan Baybasin onroerend goed af te staan. Sözer? Nooit van gehoord, zegt hij nu.

Ik denk, geacht hof, dat we in deze zaak Şimşek ondertussen de conclusie kunnen trekken dat de extreme overschrijding van de redelijke termijn volgens de Hoge Raad dan wel niet meer tot de niet-ontvankelijkverklaring van het OM kan leiden, maar dat een dergelijk lang tijdsverloop wel degelijk een onacceptabele inbreuk kan genereren voor het recht van de verdediging om (zinvol) getuigen te horen in de zin van artikel 6 lid 1 en 3(d). De Hoge Raad heeft voor een dergelijk verweer de deur expliciet opengezet in zijn arrest van 13 september 2016 met de woorden:

*"Het Hof heeft verzuimd bepaaldelijk een beslissing te geven op het verweer dat het Openbaar Ministerie niet-ontvankelijk moet worden verklaard op de grond dat "een adequate verdediging door het tijdsverloop niet langer mogelijk zou zijn". Het middel klaagt daarover terecht".*<sup>66</sup>

Het hof Den Haag was de Hoge Raad al voor met zijn arrest van 4 mei 2016, waarin het tot een niet-ontvankelijkverklaring van het OM kwam wegens zodanig lang tijdsverloop, dat een zinnige op waarheidsvinding gerichte ondervraging van getuigen niet meer mogelijk bleek. Het ging in die zaak om een tijdspanne van 10 jaar waarin de verdediging zijn recht tot ondervraging niet had kunnen uitoefenen. Het hof wijdt een interessante passage aan de inbreuk die daarmee wordt gemaakt op het fundamentele recht belastende getuigen te horen. Het arrest vermeldt op dit punt:

*"Naar het oordeel van het hof kan deze zaak als voorbeeld gelden op welke wijze een goede rechtspleging tekort kan gaan schieten. (---)*

*Het gaat (---) om getuigen die jaren na het voorval alsnog voor het eerst voor de rechter een getuigenverklaring moeten afleggen. Nog afgezien van de omstandigheid dat aldus het karakter van het hoger beroep, te weten een voortbouwend appel, verder wordt uitgehold (---) moet het in het kader van de waarheidsvinding en rekening hou-*

<sup>66</sup> HR 13-09-2016, nr. 15/00362m ECLI:HR:2016:2059

*dend met de vereisten van onder meer fair trial, als onwenselijk worden beschouwd getuigen pas na jaren voor het eerst in hoger beroep te horen. (---)*

*Het is immers thans -- na bijna tien jaar -- naar het oordeel van het hof, mede indachtig hetgeen hiervoor is overwogen, dan ook rechtens onverantwoord om de getuige te horen, die ook nog eens onwillig blijkt, hetgeen niet verwonderlijk is na zoveel jaren.*

*(---)*

*Voor de beoordeling van deze zaak heeft het hof zich te houden aan de huidige leer van de Hoge Raad dat niet-ontvankelijkheid van het openbaar ministerie ook in uitzonderlijke gevallen niet kan plaatsvinden vanwege overschrijding van de redelijke termijn.*

*Echter, naar het oordeel van het hof is het beginsel van fair trial, waaronder de thans ontstane beperking van de verdediging voor de verdachte dusdanig geschonden dat het openbaar ministerie reeds op die grond niet ontvankelijk moet worden verklaard in zijn strafvervolging van de verdachte."*

Wij spreken in de onderhavige zaak van een tijdspanne van bijna 20 jaar en over een getuige die zich kennelijk de meest eenvoudige zaken niet meer kan herinneren. Ik doe in de zaak Şimşek dan ook primair een beroep op de niet-ontvankelijkheid van het Openbaar Ministerie wegens de gebleken onmogelijkheid voor de verdediging om gedurende een verloop van bijna 20 jaar effectief vragen te kunnen stellen aan de enige getuige die heeft verklaard over enigerlei afdreiging in deze zaak. Subsidiair doe ik gezien de geschetste omstandigheden een beroep op uitsluiting van het (aannemelijkheids)bewijs van bedoelde op het punt van afdreiging belastende verklaringen van Şimşek uit 1999 en 2010.

Nog meer subsidiair doe ik een beroep op afwijzing van deze ontnemingsvordering omdat het voorhanden bewijsmateriaal afdreiging door cliënt van Şimşek uitsluit en voor het overige op geen enkele wijze is aangetoond of waarschijnlijk gemaakt, dat mocht er sprake van afdreiging zijn geweest, deze enig financieel voordeel voor cliënts zwager Ebedin Gündeş heeft opgeleverd, laat staan enig wederrechtelijk verkregen voordeel voor Baybasin zelf.

#### **IV. Conclusie**

Ik concludeer op grond van dit alles tot primair de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie in alle drie de zaken, subsidiair de uitsluiting van het bewijs van de belastende verklaringen van Şimşek in de Şimşek-zaak en nog meer subsidiair afwijzing van de drie ontnemingsvorderingen Ali Yucesu, Celal Gül en Şimşek.

Met het verzoek tot opheffing van alle nog resterende ooit in 1998 gelegde beslagen.